

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

AYATOLOS SŪNUS SMERKIA SMURTA

Khomeini sūnus, dvasiškis Ahmad Khomeini viešai pasisakė, kad smerkia savo tėvo arštuosius mokytojus, kurie vartoja smurto veiksmus prieš opozicijos grupes Irane. Tai esanti "gėda prieš Dievą ir Islamą". Fundamentalistams jis priminė, kad "jeigu jėga privalo valdyti, tai šachas dar būtų čia šiandien".

Savitarpio nesutarimai ir kovos gali priversti prie viešosios tvarkos visiško sugriuvimo.

Paskutinių metų kilo susišaudymas, trukęs penketą valandų, kuomet "liaudies karių" organizacijos artieji ICCO, CCC narių žygiuotė aršieji bandė išsklaidyti.

Prezidentas Bani-Sadr, už nuosaikios laikysenos, užsiimančias apie amerikiečių įkaitus pasakė, jog jeigu jie būtų aršiuji tardomi, visa procedūra turėtų būti prarasta, skirtingai, negu kad daroma iki dabar slapčiuose aršiuji revoliucionierių teisnuose.

"Jie yra svetimšaliai. Jie nesutiks su tokios rūšies teismais. Jie reikalauja advokato ir viešo teismo bei pilno kaltinimų ištyrimo".

PALAUDOTAS OHIRA

Japonijos Ministeris Pirmininkas, neseniai lankęsis Kanadoje, mirė netikėtai nuo širdies atakos. Jis rūpinosi palaikyti gerus santykius su Amerika ir Kanada. Jo sūnėgi, mirtis prieš naujuosius rinkimus Japonijoje paliko jo paties partiją be vado. Jis buvo Japonijos pirmasis pokarinis ministras, miręs einant valstybines pareigas.

JAUTIENA PERSIMAINĖ Į AGURKĖLIUS

Kremlius ruošiasi atsiverbeti kokią Amerikos Irane jūrų blokadą, siūsdamas didelį skaičių sunkvežimių prie Irano sienos. Apie 3000 jų pakrauti maistu ir reikmenimis yra jau atgabenti į Sovietų miestus prie Kaspijos jūros. Dėl tokio "manevro" nukentėjo net prekyba ir apyvarta ties Čekoslovakijos ir Vengrijos siena. Kaikuriuose Sov. Rusijos miestuose, sakoma pritrūko maisto.

Kaip su tuo susitvarko "pažangūs" režimas?

Kremliaus vadai vistiek pasiryžę išlaikyti eksporto normas. Jautiena, kurios nėra ir šiaip pakankamai Sovietų Sąjungoje, buvo eksportuota į Prancūziją konservų dėžutėse, pažymėtose "marinuotos daržovės".... Netikri pavadinimai turėjo nuslėpti nuo Rusijos darbi-

ninkų, kad eksportuojama mėsa. Vot tibe ir sovietiškas stebuklas: mėsa persimaino į rauginčius agurkėlius, ir visi pavalgė.

AR TIKRAI BREŽNEV'AS GRĄSINO CARTER'UI ???

Amerikiečių ir kanadiečių spaudoje pradeda pasigirsti balsų, kad prez. Carter'is atšaukė gelbėjimo misiją Irane ne tiek dėl sugedusių malūnsparnių, kiek dėl Kremliaus grąsinimų per "hot line" - specialią tiesioginę telefoną liniją tarp Washington' o ir Maskvos.

"Karštoji linija" buvo naudojama per gelbėjimo misiją. Sakoma, kad britų žvalgybos karininkai sekė pasikalbėjimą tarp Baltųjų Rūmų ir Kremliaus, tik ji neišduoda CIA, ką ji girdėjo. Amerikos Gynybos Sekretorius Harold Brown paneigė tuos gandus, tačiau vienas Senato komitetas paprašys visų faktų uždame susirinkime.

KINIJA IRGI PRADEDA SUSIGRIEBTI ?

Kinijai vis daugiau dalyvaujanč tarptautinėse prekybinėse konferencijose ir jos vyriausybės atstovams vis dažniau besilankanč kituose kontinentuose, pradeda būti svarbi viešojo opinija ir galima iš to nauda. Prisimename, kaip žiauriai buvo užimtas Tibetas ir naikinama jo kultūra. Dabar Kina - ja pakeitė Tibetą komunistų partijos gen. sekretorių ir žada suteikti tibetiečiams daugiau teisių.

DRAPEAU ŽADA APSIGINTI

Po nepastatų ilgo tylėjimo Montrealio meras Drapeau paskelbė, kad už mėnesio laiko jis atsakysias raštu į Malouf kaltinimus dėl netinkamo Olimpinio komplekso statybos tvarkymo ir bilijoninio deficito.

NEAKIVAIZDINIAI KURSAI AGRİKULTŪROS SRITYJE

Ontario Agrikultūros ir Mitybos Ministerija suorganizavo kursus, kur galima įsigyti diplomą korespondencijos būdu. Ši programa buvo pradėta 1978 m., norint aptarnauti tuos, kurie neturi tinkamų sąlygų lankyti reguliarius kursus.

Diplomui įsigyti reikia išėiti 15 kursų ir turėti 45 užskaitus/kreditus/.

Kursų medžiaga yra siunčiama studentams. Šie atsiunčia universitetui projektus ir testus. Vienintelis kartą asmeniškai atvykti į universitetą reikia rašant tris

specialius testus. Žinoma, ir atsiimanč diplomą. Jeigu distancija yra tokia, kad studentui neįmanoma yra keliauti, savo mieste jis galėtų rašyti tuos specialiuosius testus.

Šiuo metu į korespondencinius kursus yra užsirašę apie 1600 žmonių ir apie 1800 mokosi siekdami diplomą šiuo metodu.

Suinteresuotieji daugiau informacijų gaus parašę Independent Study, University of Guelph, Guelph, Ontario, NIG 2W1.

/Iš News Release, Ministry of Agriculture and Food, Ontario/.

NAUJA KLB KRAŠTO TARYBA

KLB XI-tos Krašto Tarybos vyriausioji rinkimų komisija, patikrinusi KLB Garbės Teisme ar nėra dėl rinkimų skundų, jų neradusi ir remdamasi rinkimų 49-53 str. savo posėdyje 1980 m. birželio mėn. 11 d., nutarė laikyti į XI-tą KLB Krašto Tarybą išrinktais šiuos asmenis:

Calgary Rink. Apylinkėje (aklamacija) - DUBAUSKAS Kęstutis.

Edmonton Apyl. (aklam.) - AUGIS Justas.

Winnipeg Apyl. (aklam.) - GRABYS Juozas

Sudbury Apyl. (aklam.) - STANKUVIENĖ Birutė, RU - DIENĖ Sigutė.

Ottawa Apyl. (aklam.) - DANYŠ JUOZAS.

Montrealio Apyl. (aklam.) - ADAMONIS Petras, KLIČIUS Algis, LUKOŠEVIČIUS Petras, OTTO Romas, PIEČAITIS Vincas, ŠIAUČIULIS Juozas, STAŠKEVIČIUS Bronius, TOLIŠIS Kostas, VA - LINSKIENĖ Roma, VERBYLA Romas.

Toronto-Oakvilles Apyl. - MEIKLEJOHN Irena, ČUPLINSKAS Eugenijus, KUO -

LAS Almis, ČEPAS Silvestras, BIRGIOLAS Eimutis, RINKŪNAS Antanas, PETRAUSKIENĖ Gabija, PAULIONIENĖ Giedrė, SIMONAVIČIUS Jonas, ŠERNAS Gytis, NAUSEDAS Algis, STEPONAITIS Henrikas, DELKUS Osvaldas, LAPAS Haris, PETRAUSKAS Rymantas, STANULIS Teodoras, KUZMAS Stasys, DANAIS Jonas.

Hamiltono Apyl. - KURAITĖ Joana, STUNGEVIČIUS Edvardas, STANEVIČIENĖ Vida, PLEINYS Jeronimas, KRIŠTOLAITIS Juozas, SKRIPKUTĖ Liucė, MILLERIS Kazys, JUOZAPAVIČIUS Alfonsas.

St. Catharines Apylinkė - GVERZDYS Antanas, ŠETKUS Steponas.

Wellando Apyl. (aklam.) - ŠALČIŪNAS Mikas.

Delhi Apyl. (aklam.) - AUGAITIS Petras, JAKUBICKAS Stepas, LUKŠYS Jonas, Rodney Apyl. (aklam.) - RASTAPKEVIČIUS Juozas.

Londono Apyl. (aklam.) - ŠVILPA Jonas, Algimantas, PETRAUSKAS Edmundas.

Wilembrekas Rudy, - CHAINAUSKAS Miras.

Windsoro Apyl. - KUTKUS Vytautas.

Vancouverio, Thunder Bay ir Sault Ste Marie apylinkėse nesuradus kandidatų, atstovai į KLB Krašto Tarybą laikomi neišrinkti.

Vyriausioji rinkimų komisija dėkoja apylinkių rinkimų komisijoms už darbą, o parapijoms, Toronto Lietuvių Namams už leidimą naudotis patalpomis, pravedant rinkimus.

Vyr. rinkimo komisija: V. Ignaitis - pirmininkas, L. Tamošauskas - vicepirmininkas, M. Dambarienė - sekretorius, L. Adomavičius - narys, A. Šeškus - KL Jaunimo S-gos atstovas.

NAUJAS HELSINKIO GRUPĖS DOKUMENTAS

Balandžio mėn. Vakarus pasiekė Lietuvos Helsinkio grupės dokumentas Nr. 26. Vieta ir data nepažymėtos, bet iš teksto matyti, kad jis rašytas kelioms dienoms

praėjus nuo Sacharovo arešto ir jo ištrėmimo į Gorkį. Pasirašiusieji - Ona Lukauskaitė-Poškienė, kun. Bronius Laurinavičius, Mečislovas Jurevičius ir Algirdas Statkevičius - kreipiasi į TSRS vyriausybę, protestuodami prieš Sacharovo represiją ir prašo jį grąžinti į Maskvą. Dokumento nuorašai adresuoti Tarptautinei Amnestijai, "Tiesos" redakcijai, Sacharovui ir TSRS Mokslų Akademijai. Gautoje dokumento kopijoje yra prirašas latvių kalba: "Helsinkio grupės pareiškimui pritaria". Įrašytos 22-jų pabaltiečių pavardės, iš jų 12 lietuvių.

/ELTA/

"KOMUNISTAS" KRITIKUOJA KOMUNISTINĘ LIETUVOS ISTORIJĄ

1978 m. Vilniuje buvo išleista "Istorija Litovskoj SSR". Po pusantrų metų šią stambią knygą kompartijos ideologiniame oficioze, "Komuniste" (1980 m. sausis), labai kritiškai peržvelgia net trys recenzentai - prof. B. Dundulis, doc. J. Dobrovolskis ir doc. A. Rakūnas.

Recenzantai neužsimena apie knygos pavadinimo absurdiškumą: "Lietuvos SSR" termino užkergimą visai Lietuvos istorijai. Tokių nesąmonių nerasi satelitinėse Rytų Europos šalyse, kur leidžiamos "Lenkijos", "Vengrijos" etc., o ne "Liaudies Lenkijos" ar "Socialistinės Vengrijos respublikos" istorijos. Tačiau recenzentai atidengia daug kitų knygos trūkumų. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės susidarymas, "labai reikšmingas įvykis lietuvių tautos ir jos kaimynų istorijoje", esąs "per blankiai aptartas". Knygoje "reikiamo dėmesio" nesusilaukė "lietuvių tautos ilgaamžė didvyriška kova (XIII-XV a.) prieš kryžiuočių agresiją į rytus". (Recenzantai neužsimena apie ilgaamžę kovą prieš rusų agresiją į vakarus...) Knygos autoriams "reikėjo pažymėti, jog vieneri ikitarybiniai metai buvo per trum-

pas laikas tam, kad būtų įveikta buržuazinės ideologijos įtaka, senos tradicijos... Neatsižvelgiant į šias aplinkybes sunku suprasti Tėvynės karo laikotarpį... Buržuazinės-nacionalistinės krerikalinės ideologijos neigiami padariniai Lietuvos liaudžiai ryškiai atskleidė hitlerinės okupacijos bei pokario klasių kovos sąlygomis".

Ypač įdomus priekaištas knygos autoriams, kad jie nei vienu kritišku žodeliu nepalydėjo masinių išvežimų aprašymo. Tas priekaištas, aišku, išreikštas marksistiniu - leninistiniu žargonu: "Čia aptartas taip pat reakcinių elementų iškėlimas iš Lietuvos ribų karo išvakarėse. Tačiau, mūsų nuomone, reikėjo parodyti klaidas ir socialistinio teisėtumo pažeidimus šios priemonės metu. Dėl trumpo laiko respublikos partinė organizacija nesugebėjo reikiamai išaiškinti, kaip ir kodėl buvo vykdomas iškėlimas. Visa tai tam tikru mastu padėjo priešams dezorientuoti kai kuriuos gyventojų sluoksnius".

Nei žodžio apie masines deportacijas po karo...

Tokia Lietuvos "istorija" pristatyta rusiškai kalbančioms Sovietų Sąjungos skaitytojams. Jos redakcinė kolegija: B. Vaitkevičius (ats. redaktorius), V. Merkys, K. Navickas, V. Pašuto (rusas), K. Surblys, M. Jučas. Pasak "Komunisto" recenzentų, "nėra abejonės", jog šis veikalas daug padės idėjiniam internacionalistiniam tarybinių žmonių auklėjimui".

/ELTA/

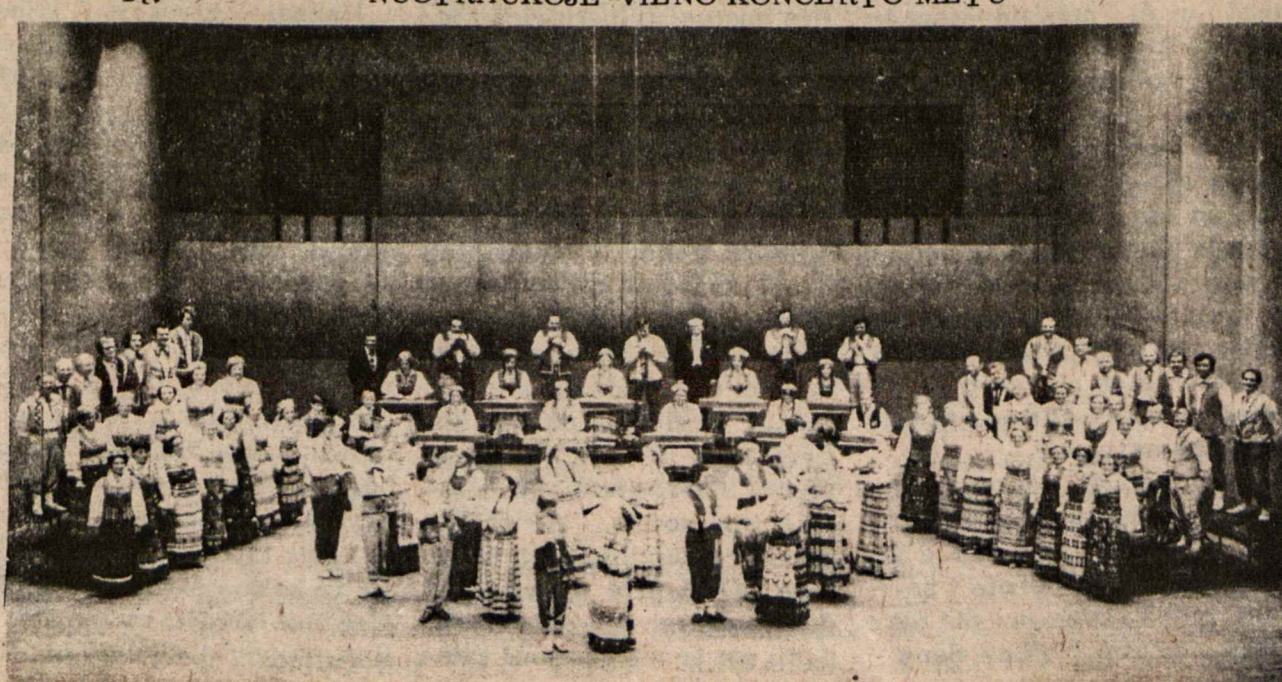
"LAUKIŠ LIETUVOS, OKUPANTAI" - JUSTO GIMBUTO PAREIŠKIMAI

Vakarus pasiekė Justo GIMBUTO pareiškimas, adresuotas TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumui ir Klaipešos Pasų Stalo viršininkui, datuotas 1979 m. birželio 29 d. Šių metų vasario mėnesį GIMBUTAS buvo nutestas metams lagerio už "pasų nuostatų pažeidimą", nes, atkalėjęs virš 30 metų, jis atsiskaitė imti sovietinį pasą ir reikalavo leidimo išvykti į Ameriką.

Laužyta rusų kalba parašytame ir vietomis sunkiai įskaitomame pareiškime, GIMBUTAS rašė: "Išduokite man pasą be pilietybės ir išleiskite mane į užsienį - į Izraelį, arba į JAV pas mano seserį, kuri jau atsiuntė man iškvietimą ir kuri gyvena šiuo adresu: B. Vaičiulis, 85-20 88 th St., Woodhaven, NY 11421, USA. Kodėl? Todėl, kad man 54-ri metai, o kovai su okupantais aš pašvenčiau visą savo gyvenimą: iš 54-rių metų aš atsedėjau vadinamoje Pataisos Darbų Kolonijoje 32-jus su puse metų ir nepersilaukėjau, t.y. nepakeičiau savo pažiūrų..."

/ELTA/

ČIURLIONIŲ ANSAMBLIS ŠIEMET ŠVENČIA 40 METŲ NUOTRAUKOJE-VIENO KONCERTO METU

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS ML SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinę Kolegiją

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P. Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P. Q. Canada. HBP 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomoni. Raškraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostata, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

AR LIETUVIŲ KALBA IŠLIKS?

(Suaugę jaunieji pradeda vis labiau didžiuotis lietuvių kalba. Dedame jauno lietuvių pasisakymą. Jis gal padės apsispręsti svyruojantiems, padrąsins geriau savo kalbą išmokti ir ją didžiuotis. Arba - bent gerbti.)

Jau seniai pastebėjome, kad mūsų lietuviškasis jaunimas savo tarpe nešneka lietuviškai. Mes jau esame su tuo faktu susigvyvenę, tačiau savo mokiniam dar vis draudžiame angliškai kalbėtis. Bet niekam nėra rūpi, kad lietuviškos mokyklos koridoriuose girdisi gryną anglų kalbą. Bet vienas reiškinys mūsų lietuviškoje visuomenėje mane neseniai kokiškai apstulbino: mokinių tėvai, atvažiuavę parsivežti savo vaikų iš liuanistinės mokyklos, su jais šnekasi angliškai! Kokia nesąmonė, kai mokytojas kas savaitę po 3.5 valandų ragina vaikus savo tarpe kalbėtis lietuviškai, o vaikų pagrindinis pavyzdys, jų tėvai, savo tarpe ir net su savo vaikais "lietuviškai" kalba angliškai. Kodėl jie iš viso leidžia vaikus į liuanistinės mokyklos, gaisindami laiką ir pinigus? Verčiau tegul vaikai šeštadienio rytą išjungia televizorių ir pavirsta amerikiečiais, kaip jų tėvai yra padarę.

Šios problemos negalima apeiti: vaikai neužaus lietuviškai, nemokėdami lietuvių kalbos, o lietuvių kalbos neišmokys, jos nevertodami. Atrodo, kad lietuviškos mokyklos mokytojai turėtų skatinti lietuviškai kalbėti ne pačius vaikus, o jų tėvus.

Kyla klausimas, kodėl tėvai kalbasi angliškai savo tarpe ir net su vaikais? Galime juos apšaukti apsilaidėliais, tinginiais bei išsižėliais, tačiau tai neišaiškina kodėl anglų kalba, o ne lietuvių naudojama kai kuriose lietuvių šeimose. Manau, kad priežastis glūdi minėtoje jaunimo ydoje, su kuria jau esame kaip ir susitaikę - jų anglų kalbos vartojime savųjų tarpe. Prieš 20 metų lietuviškasis jaunimas tarpusavyje kalbėjosi angliškai, o jau dabar tie patys asmenys auklėja šeimas. Vieni ir dabar kalbasi angliškai, o kiti - lietuviškai. Kada būna susipratimo laikotarpis, kai pradeda lietuviškai, o ne angliškai šnekėtis? Jaunimas dažniausiai tikisi, kad augindamas šeima, jaus norą vaikus auklėti lietuviškai ir tada pradės lietuviškai su vaikais ir kitais kalbėti - tada įvyks tas kalbos pakeitimas. Tačiau jausti ir daryti yra du skirtingi dalykai. O išprašymas dažnai būna stipresnis už jausmus. Gal todėl mūsų jaunieji tėvai sąžinės stumiami, leidžia savo vaikus į liuanistinės mokyklos, o iš išpročio tarpusavyje ir net su vaikais kalbasi angliškai? Tai gi, gal tas jau lyg priimtas reiškinys, anglų kalbos vartojimas mūsų jaunimo tarpe, yra žymiai rimtesnė problema, negu mes galvojame. Jos pasekmės išryškės ateinančiose "lietuviškose" kartose.

Tai gi, norint išlaikyti lietuvišką mokyklą ir lietuvišką visuomenę, reikia jaunimą įtikinti, kad yra būtina savo tarpe šnekėtis lietuviškai. Dažnai girdėtas posakis, kad kai lietuvių kalba išnyks, išnyks ir lietuvių veikla, įgyja vis garsesnę ir skardesnę bauginančią atgarsį.

Andrius Kazlauskas

/Iš ŠVIETIMO GAIRĖS, nr. 23, 1980 m. Balandžio mėn./

PANORAMA

TAIP KALBA OTTAWOJE
APIE MUS

/Iš pasakytos kalbos VIII-ajame Baltų Vakare Ottawoje; - Hon. Mark MacGuigan, Secretary of State for External Affairs. Iš anglų k. laisvai vertė b.n./

Būdamas teisininku ir Parlamento nariu, atstovaujančiu pietinė Ontario sritį, susipažinau su daugeliu kanadiečių, kilusių iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Ši vakarą turiu progą apnaujinti daugelį tų pažinčių ir sudaryti naujas, už ką esu jums dėkingas.

Jeigu leisite, pasidalinsiu asmeniškais išpučiais apie baltų bendruomenes, kurios pasižymi dvejopai ir labai ryškiai. Jos sudaro dalelę bendros įvairių imigrantų grupės, apsisitūsių Kanadoje ir - nepaprastai sėkmingai sujungę tvirtą išipareigimą Kanadai su giliu prisirišimu savo kilmės kraštams.

Jūsų grupė nėra didžiausia skaičiumi Kanados imigrantų tarpe, bet kai kuriais atvejais - viena seniausių, kitais atvejais - viena iš naujausių. Latvių, lietuvių ir estų grupėje daugelis yra jau kelintos generacijos, kitais atvejais siekia vieną ar dvi generacijas. Taip jūs dalinatės bendra istorine patirtimi su kiekviena imigrantų banga, kuri pasiekė Kanados krantus nuo 19-ojo šimtmečio.

Lietuvių kareiviai Napoleono armijoje, pakliuvę į britų nelaisvę, suėjo tarnauti Kanadoje už sau laisvės atgavimą. Jie kovojo už Kanadą prieš amerikonus 1812 m. kare - ir pasiliko čia, tikriausiai apsisėdami su kanadiečių mergina. Kiek vėliau 1890-aisiais, Latvijos ūkininkai apsisitūjo Dauphin, Manitoba vietovėje ir Latvijos politiniai pabėgėliai, gelbėdamiesi nuo caro priepauidos, įsteigė Kanadoje miestą Lettonia 1906 m. Vėliau, admirolas Johann Pitka, 1918 m. Estijos nepriklausomybės karo herojus, vadovavo ekspedicijai į Britų Columbią 1924 m., įkurdamas prie St. James Lake, netoli St. James tvirtovės koloniją.

Tačiau, kai kuriems jūsų ryšiai su Tallinu, Riga ir Kaunu /kodėl nepasakė "ir Vilniū"? Vert. / yra dar labai neseni. Jums "senasis kraštas" nėra tik pasakojimai šeimoje, istorijos knygų aprašymai ar turistinė kelionė Europoje. Jūsų kraštas - ten, kur jūs gimėte, užaugote, žaidėte gatvėse, vaikštinėjo-

te po laukus, ėjote į mokyklą, kur pirmiausia pradėjote dirbti, apsidėję, jūsų vaikams gimė ten, ir kai kurie ten ir kariavo. Jūs visi turite gyvus, kartais skaudžius atsiminimus iš senosios tėvynės ir atsimenate, kaip buvo priversti ją palikti. Be abejonės, dalis jūsų vis tebetrokštate į jos sugrįžti. Tokiu būdu turite daug bendro su ankstyviausiais ir su vėliausiais imigrantais.

Neseniai kvebekiečiai nutarė didele dauguma, kad jie nori likti Kanadoje. Referendumas neišsprendė visų problemų, kurios slėgė dvi valstybę įkūrusias tautas per ilgus metus. Tačiau jis atvėrė kelius dialogui apie tarpusavio santykius ir apie ryšį bendrai su visa Kanada.

Toks dialogas nebūtų įmanomas, jeigu Quebec'o gyventojai būtų pasirinkę atsiskirti nuo Kanados. Jeigu toms dvejoms tautoms nebuvę lengva susitarti dėl Kanados ateities, tai daug sunkiau turėjo būti jūsų bendruomenės būti tikroms dėl savo vaidmens, stant šį kraštą. Tačiau, jūsų žmonės atrodė supratę nuo pat atvykimo, kad čia, šiame krašte yra įmanoma būti kanadiečių ir kartu - latvių, lietuvių, estų. Jūs supratote /ir esate mums visiems pavyzdys/, kad įmanoma būti atsidavusi kanadiečių ir pasilikti ištikimi savo paveldėjai kultūrai. Nėra pasaulyje daug vietų, kur toleruojami daugialypiai lojalumai. Kanada yra tokia vieta, ir jums priklauso dalis nuopelnų, kad ji tokia tapo. Mažome, kad kanadiečiai baltų kilmės ne tik dalyvauja Kanados politiniame gyvenime, biznyje, įvairiame profesiniame darbe, sporte ir mene, bet ir sėkmingai išlaiko savo išskirtinę tapatumą /unique identity/. Jūs turite savo papildomas mokyklas, bažnyčias, nepriklausomus laikraščius ir žurnalus, specialias organizacijas, kredito unijas, stovyklavietes, kultūrinės grupes ir festivalius. Aš užgiru juos.

Jūs ištikimi savo kilmės kraštams irgi yra verta pasididžiavimo, nes, kaip atrodė, jūs labai svariai prisidedate prie išlaikymo tapa-

nepasiduoda pernelyg senovės gyvenimo įvykių vertinimui ir garbinimui. Kad ir kokia yra mūsų tautos šiandieninė tragiška padėtis, vien praeities tautos gyvenimas nepateiks recepto arba rakto radikaliai pašalinti tą tautos nesėkmę.

Dažnai girdime senus žmones pasakojant neigiamai apie šiuos dienus jaunimą, užmirštant jų pačių jaunystės pergyvenimus bei išsišokimus. Taip lygiai yra ir su tauta. Mes gerbiame ir net garbiname mūsų narsius protėvius didvyrius. Mes stebimės ir jų pasiektais užkariavimais, kuomet Lietuva valstybės plotai siekė Juodąsias Jūras, Dono upę ir beveik pačią Maskvą. Bet tai buvo laikina, pagal anų laikų gyvenimo būdą reikalinga

Atėjo kitokios dienos. Atėjo ir keltis šimtmečius užsitęsusi baudžiava ir pagaliau, sakytum, skaisči pro-

PRANEŠIMAS

Pranešu, kad nuo 1980 m. birželio mėn. 10 d. pasitraukiau iš Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirmininko pareigų. Dėkoju visiems Tautos Fondo aukotojams ir bendradarbiams.

Nauju Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirmininku paskirtas Antanas Firavičius, 6 Constance St. Toronto, Ont. Tel: 535-9864.

JUOZAS VAIČELIUNAS

tybės ir kultūros pačiuose Baltijos kraštuose.

Kanados vyriausybė tradicinai palaikė jus ir pastoviai nesutinka su nelegaliu Sovietų užėmimu Baltijos valstybių, nei su tuo susijusiomis pasekmėmis baltų kultūrai ir tapatumui. Nenumačiau jokių aplinkybių, dėl kurių kokią Kanados vyriausybė bebūtų, pakeistų šiuo klausimu savo nusistatymą.

Iš profesinio taško, kaip minėjau, irgi džiaugiuosi, kad galia su jumis pasidalinti mintimis dėl "CSCE proceso". Tai yra uždavinys, kuriuo mes rūpinamės eilę metų ir kuris bus pagrindinis persvarstytas ateinančioje Madrido Konferencijoje šį rudenį.

CSCE Procesas yra istorinis projektas, tarptautinis eksperimentas. Gali nepavykti. Gali ir pavykti. Taip pat gali ir dalinai pavykti ir duoti mums naudingą pamoką ateitčiai. Bandoma rasti būdus Europoje panaikinti ciklą vis pasikartojančių karų. Jie tapo vis labiau destruktivūs per porą paskutinių šimtmečių ir sekantis karas - galėtų visus galutinai sunaikinti.

CSCE Procesas siekia surasti giliausias įtampų priežastis, kurios privedė Europą prie karų ir nori sukurti pasitikėjimo atmosferą tarp priešiniškiškai nusistatusių. Tokiu būdu galėtų patys suprasti skirtingumus tarp savęs, pažinti geriau vienas kitą ir rasti bendrą pagrindą išspręsti savo problemas.

CSCE Procesas galima sakyti, prasidėjo 1950 m. po NATO ir Varšavos Pakto sudarymo, bet reikšmingesnis pasidarė tik pabaigoje 1960-ųjų metų ir ypač įgavo svarbos po du metus trukusių derybų pasirašyti dabar vadinamą Galutinį Akta Konferencijos dėl Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo. /bus daugiau/

vaistė: atsibudimas, prisikėlimas į naujos gdynės gyvenimą, nepriklausomos valstybės atkūrimą.

Šiandien ir to prašiusio tautos savistovaus gyvenimo netekome. Tauta - vis dėlto tebėra gyva, kad ir svetimos tautos ir svetimų idėjų prievartaujama, visviena išsilaisko.

Tad nedera mums, emigrantams, vien beatodairiniai peikti ar net perdėti juodinti dabartines lietuvių tautos pastangas ir gyvenimą. Tokie veiksmai nenoromis primena mums tų senesnių pasakojimus ir perdėtą gyrimą jaunystės laikų, lyg sakytum, anuomet tai jau viskas 100% sklandžiai vyko. Kokoje būklėje tauta neatsirastų - visviena bus ir gerų ir blogų išgyvenimų. Tik absoliutus pesimistas ar tautos nedraugas gali nematyti ir benuo-

NAUJA KL JAUNIMO SAJUNGOS TARYBA

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Centro Valdyba susitarė su KLB Krašto Valdyba, kad jos tarybos narių rinkimai būtų vykdomi kartu su KLB XI-sios Krašto tarybos rinkimais. KLJS Centro Valdyba nustatė kiek kuriose apylinkėse turėtų būti išrinkta jos tarybos narių. Tuositarimų vadovaudamasi, KLB XI-sios Krašto Tarybos vyr. rinkimų komisija pravedė rinkimus ir savo 1980 metų birželio mėn. 11 d. posėdyje nutarė laikyti išrinktais į KLJS Tarybą šiuos asmenis.

Calgary Apylinkėje - VYŠNIAUSKAS Antanas, KRAUSAS Veronika.

Edmonton Apylinkė - GUDJURGYTĖ Daina, KASPER (KASPERAVIČIUS) Bruno. Ottawos Apylinkė - DANAITYTĖ Rūta.

Montrealio Apylinkė - LUKOŠEVIČIUTĖ Rasa, NAGYS Gintaras, LUKOŠEVIČIUTĖ Ina, ADAMONYTĖ Julija, STASKEVIČIUS Linas.

Toronto Oakvilles - Apylinkė - SUNGAILA Morkus, ANDRULIS Laimis, SENKEVIČIUS Gaillus, KAROSAITĖ Laima, BIRETAITĖ Aldona, JURĖNAITĖ Ona, MAJULEVIČIUS Gytis, GUSTAINYTĖ Rima, BERSĖNAITĖ Sigita, RAUTH Rebecca. Hamil tono Apylinkė - GRAJUSKAS Paulius, AUSROTAITĖ Kristina, KAIRYS VIDAS, KRIVINSKAITĖ Angelė, TRUMPICKAS Rimas.

St. Catharines Apylinkė - ŠETIKAITĖ Daiva.

Delhi Apylinkė - VYTAITĖ Nijolė.

Londono Apylinkė - DRAGŪNAS Vitolis, MIŠKINYTĖ Rita.

Windsoro Apylinkė - TAUTKEVIČIUTĖ Danutė.

Winnipeg, Sudbury Apylinkėse nesuradus kandidatų, atstovai į KLJS-gos Tarybą laikomi neišrinkti.

Visose Apylinkėse KLJS-gos Tarybos nariai laikomi išrinktais aklamacijos būdu, išskyrus Toronto - Oakville.

Šiose apylinkėse buvo 15 kandidatų, iš jų išrinkti 10.

Dėkojame KLJS-gos Centro Valdybai už kruopštų darbą ir bendradarbiavimą, vykdamas rinkimus.

KLB Vyr. Rinkimų Komisija

savybinės, sovietų okupuotos Lietuvos gyvenime laikurių šviesesnių prosvaisčių, kurias pamatys lankydamas Lietuvą mūsų jaunimas ir įvertins. Bus klaidinga, jei mes, senesnieji, negalėdami pamiršti tų geresnių senų laikų, vien tik peiksime mūsų tautos kamieno dabartinį gyvenimą, pamiršdami, kad Lietuvoje vis vien turi gyventi tautos kamienas, nes tik ten yra tautos ateitis bei ryžtinga tautos gyvenimo tauta.

J. Valiūnas

IR GERA, IR BLOGA... nuomonės, laiskai, atgarsiai

SENI ŽMONĖS GYVENA PRAETIMI

Kodėl yra skirtumas tarp generacijų? Tėvai myli savo vaikus ir, jiems net suaugus, neatsisako pagalbėti. Yra instinktyvus tėvų noras, kad vaikai patirtų mažiau vargo bei gyvenimo kliūčių, negu kad jie pergyveno. Mūsų atžalynas dažnam atrodo, lyg pakartoja mūsų praėjusią jaunatvę ir yra natūrali mūsų fizinė tauta ir labai norėtumėm, taipgi dvasinė tauta. Todėl dažno, kiek plačiau ir giliau galvojančio asmens noras yra, kad kas arimas gyventų po mūsų - ar mūsų vaikai, mūsų gimnės ar mūsų tautiečiai su vi-
2 psl.

somis charakteringomis mūsų tautos apraiškomis, o pirmoj eilėj nepamirštant ir nepaniekinant mūsų nuo pramžių išlaikytos lietuvių kalbos.

Mes mylime ir kartais garbiname mūsų praeitį, iš kurios semiamės, anot Kuodirkos sukurto Himno žodžių - stiprybę. Bet ar reikalinga yra perdėti garbinti senovę, pamirštant radikaliai pasikeitusias nūdienio gyvenimo tautos politines ir socialines sąlygas?

Seni žmonės, sakoma, per dažnai linksniuoja savo praeitį. Pakalbėk su tokiu, o jis tau beklaušant, pereis į seniai, prieš 50 ar net 60 metų išgyventus įvykius. Sens -

tant silpnėja atmintis ir pamirštami įvykiai prieš kelius metus, ar net prieš vienus metus, vieną mėnesį, ar net vakar dienos. Aplankai tokį ir pamatysi dažno senesnio asmens ryšiai su dabartimi kad ir nevisai dar nutrūkę, bet jo artimai nebedomina. Todėl pasitaiko, kad tokie seneliai, jei jie nesėdi karčiamoje ir nesueina kurtuoti su sau lygiais, tai jie pasidaro savotiškai vieniši, mažai besidomiant dabartinių gyvenimu arba tą gyvenimą piešia sutirštintai tamsiomis spalvomis. Ar galima todėl reiklausti, kad jaunimas 100% prie jų pritaikytų? Jaunimas gyvena dabartimi. Taip pat ir nesenstanti tauta

Malonus Laikraščio Skaitytojau,
neužmiršk savo testamentą
KANADOS LIETUVIŲ FONDO!

Dr. KAZYS GRINIUS - LIETUVOS PREZIDENTAS

/iš J. A. Udėno žodžio, tarto per Lietuvos Atsiminimų Radio, New York'e, š. m. birželio 7 d./

DR. K. GRINIUS

Buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas dr. Kazys GRINIUS, išgyvenęs 83 metus, mirė birželio 4 d., 1950 m. Chicagoje. Tad šio birželio 4 dieną suėjo 30 metų nuo jo mirties. Šia proga ir noriu tarti keletą žodžių apie vėlionį.

Marijampolės gimnazijos mokinys Grinius, atyždžiai klausydamas Petro Kriaučiūno lietuvių kalbos pamokų, viską labai nuoširdžiai dėjęsi į savo jauną galvą. Iš pamokų gerai suprato, kad Lietuvą valdo rusai ir, kad dėl rusų valdžios kietos priespaudos, lietuviai labai kenčia. Tai supratęs ir šiek tiek paūgėjęs, vėliau išėjo prieš tą priespaudą kovoti.

Suorganizavęs keletą patikimų savo draugų, kreipėsi į gimnazijos kapelioną kun. Minkevičių ir reikalavo, kad jis bažnyčioje moksleiviams sakytų ne lenkiškus, kaip tada buvo mada, pamokslus, bet lietuviškus. Bažnyčioje, švenčių dienomis buvo giedamas rusų caro himnas. Mokiniai kapelionui išaiškino, kad tai ne religinė giesmė ir bažnyčioje giedoti ne-

tinkanti. Abiem atvejais laimėjo moksleiviai. Mūsų tautinio atgimimo istorijoje, lietuvių moksleivių pasipriešinimas prieš slavizmą, be rods, buvo pirmasis.

Minimame tautiniame lietuvių atgimime pirmąją rolę suvaidino lietuviai gydytojai - BASANA VIČIUS, ŠLIUPAS, KUDIRKA. Grinius aktyviai ėjo tais pačiais ir jis savo veikla išrikiavo į šių trijų didžiųjų daktarų eilę.

Lietuvos istorijoje Vincas Kudirka pripažintas didžiuliu varpininku, nes jis suorganizavo ir geriausiai redagavo pradėtą leisti Varpą laikraštį. Grinius atsistojo pirmuoju šalia Kudirkos. Kudirkos sveikatai silpnėjant, Grinius daugiausiai prisidėjo prie Varpo redagavimo, finansavimo ir kitų darbų organizavimo.

Baigęs medicinos mokslų studijas, dr. Grinius sugrįžo į Marijampolę gydyti žmones. Šios profesijos priedangioje, Griniaus namai virto ir politinio judėjimo centru visoje Suvalkijoje. Jo žmona Jonė, savo ruožtu, labai gabi padėjo jam politiniame darbe. Rusų žandarai tikrai juo, kad Grinių namuose renkasi ne tik liguoniai, bet ir kitoki asmenys, ir jų būna gana daug. Kelis kartus darė Grinių namuose kratas ir dr. Grinių net tris kartus buvo uždarę Kalvarijos kalėjime ir ten laikė po kelias savaites. Žandarai per kratas nieko uždrausto neradę, teisme bylos negalėjo iškelti. Tikslai administraciniu būdu Grinių šeima buvo uždaryta Kauno kalėjime ir iš ten turėjo būti ištremta į Poltavą. Bet 1905 m. revo-

liucijai išsigalėjus, caras paskelbė amnestiją ir dėl jos Griniai paliko neištremti.

Varpininkai suprato, kad politinei kovai vestį prieš rusų valdžią neužtenka pogrindyje leisti spaudos, reikia imtis ir organizaciniai politinio darbo. Jie 1902-ais metais įsteigė Lietuvių Demokratų partiją, kuri vėliau pasivadino Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga.

Grinius aktyviai dalyvavo partijos steigime, visą laiką buvo jos tvarkymo viršūnėje ir, dėl savo nuopelnų tautai, valstybei ir partijai, buvo išrinktas partijos Garbės pirmininku.

Redaguodamas "Varpą", 1896 m. pirmame numeryje Grinius pranašavo tokią Lietuvos ateitį: "Tvirtai tikėdami, kad vis kadanors laikai, kada Lietuva pati valdys save išsiliuosavus iš svetimo jungo..." Šis jo pranašavimas išsipildė - Lietuva tikrai nusikratė svetimo jungo ir atstatė savo valstybinę nepriklausomybę.

Kaip varpininkuose ir valstiečiuose liaudininkuose, taip pat ir valstybiname gyvenime, dr. Grinius turėjo svarbią pirmąją rolę.

Išrinkus Steigiamąjį Seimą ir jam pradėjus funkcijuoti, Grinius pakviečiamas būti ministru pirmininku ir sudaryti ministerių kabinetą. Jis tai atliko.

Adv. Mykolas Sleževičius, valstiečių liaudininkų lydere 1918-1919 metais, kitiems nesugebėjus, parodė daug drąsos ir sugebėjimo, būdamas ministru pirmininku. Pačiu paskutiniu momentu, kol dar nevisa Lietuvos teritorija buvo vėl okupuota Rusijos, pašaukė savanorius ginti nuo jos tėvynę. Savanoriai iš jo turėjo būti ištremti į Poltavą. Bet 1905 m. revo-

loriai pakluso valdžios šauksmui ir savo kietomis kovomis išvarė iš Lietuvos bolševikų kariuomenę.

K. Griniui, būnant ministru pirmininku su savo vyriausybe taip pat pasisekė 1920-1921-ais metais atlikti didelių darbų. Lietuva iš savo teritorijos išvijo išbrovusias bermontininkų stiprias gaujas. Po tokios pergalės Lietuva sudarė taikos sutartį su Rusija ir nustatė Lietuvos rytų sienas, su Latvija nustatė Lietuvos sienas šiaurėje. Buvo apsiginta ir nuo piktojo pietuose kaimyno - Lenkijos, bandžiusio užgrobti visą Lietuvą.

Lietuva buvo demokratinė respublika. Jos seimai rinkdavo respublikos prezidentą ir tvirtindavo ministerių kabinetą.

Trečiasis Seimas, išrinktas 1926 m., dr. Kazį Grinių išrinko Lietuvos prezidentu. Išrinko vyrą užgūdintą - 30 metų kovojusį Lietuvos pogrindyje ir aktyviai dalyvavusį valstybės kūrybiname darbe. Duodamas prezidento priesaiką, trumpai kalbėjęs, pasakė, jog Lietuva yra demokratinė respublika, iš ko seka, kad prezidentas turi šventai saugoti demokratinius dėsnius, kad Lietuva pagal savo konstituciją, tegyvena vos ketverius metus, ir visai tautai reikia rūpintis įgyvendinti visus konstitucinius dėsnius. Mes turime savo gyvenimą derinti prie konstitucijos, o ne konstituciją tempti prie savęs. Todėl esanti reikalinga tolerancija, priešingos nuomės ir asmens gerbimas.

Įvykus perversmui 1926 m. gruodžio 17 d., iš prezidento pareigų buvo priverstas atsisakyti.

1925) lietuvių kalba reiškėsi ir suomių kalbos gramatikoje. Dar šiandien kai kurie final savo kalbą, dėl daugelio lituanizmo, vadina lietuvių kalba.

A. NIEMI, buvęs Helsinkio universiteto profesorius, randa didelį panašumą lietuviškosios kultūros su finų kultūra. Jis gerai susipažinęs su suomių senąja kultūra ir mūsų pagoniškomis tradicijomis, tvirtino, jog dar anais laikais, kuomet į suomių kalbą nukeliavo šimtai lietuviškų žodžių, juos palydėjo ir lietuviškų dainų motyvai ir kad pas suomių liko apie 30 senovinių lietuvių (balto-aisčių) liaudies dainų melodijų.

Jis sako, kad daug bendrumų randa ir suomių papročiuose (A. NIEMI; Lietuvių liaudies dainų tyrinėjimai, 1932). Prof. dr. J. BALYS (Nauj. Romuva, 1934) dar papildo: "Lietuviams Kevala yra daug artimesnė, negu kitoms nesuomiškoms tautoms... dainavo senlietuviai su suomiais tas pačias dainas, toms pačioms kanklėms pritarant".

Kiti istorikai aprašė suomių (finų) ūkininkų senuosius papročius iš pagonių laikų, sakydami, kad jie labai artimi lietuvių seniesiems papročiams: šienapūtės, rugiapūtės, talkos talkoo), vėliau šokiai su dainomis, pavasario šventės laužai, pačių ūkininkų vaišingumas ir draugiškumas etc.

Kas svarbiausia, tai kad suomių etnologas dr. A. AHLO (Die Kulturweert, 1875) nurodė, kad suomių papročiai ir MITOLOGIJA paimti iš lietuvių senais lai-

DR. J. ŠLIUPAS

DR. J. BASANA VIČIUS

Marija Gimbutienė

BULGARAI NEPAPRASTAI GERBIA BASANA VIČIŲ

Ar šiuolaikiniai bulgarai žino Basanavičių? Taip, žino. Ir manau kad jums bus įdomu išgirsti, kaip aš apie tai sužinojau. Dieną prieš mano išvažiavimą iš Bulgarijos buvau pakviesta kavutei restorane atsisveikinti. Kolegų tarpe buvo Ivan Ivanov, garsojo Varnos kapinyno kasinėtojas ir jo žmona. Plačiau išsikalbėjome apie mano buvimus Bulgarijoje. Ir aš tada ėmiau ir papasakojau visą 1960 metų istoriją. Pradėjau maždaug šitaip:.... aš taip norėjau pamatyti Varną, kadangi mano "diadia" /atsisiet Basanavičius/ gyveno Varnoje nuo 1892 iki 1905 metų". Tada mano kolegos sustingo, o ponis Ivanovič tarė: "Tai gal tas "diadia" buvo Basnovič?" Šitas klausimas man buvo daugiau netikėtas. Negalėjau ir pamanyti, kad apie 30 metų amžiaus jauni mokslininkai galėtų ką nors žinoti apie Basanavičių, kuris Varnoje gyveno prieš daugiau nei 70 metų.

Tą savaitę, kai aš buvau Varnoje, buvo baigiamas gaminti didžiulis bronzinis Basanavičiaus bareljefas, kuris turėjo būti pritvirtintas prie dar tebestovintų namų, kuriuose Basanavičius gyveno. Tuoj pat išvykome lankyti šitų namų Varnos centre. Po to nuėjome dar į kitą gatvę, kur jis gyveno kiek ankščiau. Namų ten nebėra, bet stovi nemažas akmeninis paminklas su bronzine lenta "Čia gyveno dr. Jonas Basanavičius"....

Rodos, gerai žinojau dr. Basanavičiaus biografiją, bet šiais laikais pamatyti tuos paminklus buvo tikra staigmena. Šitokia pagarba, nenutrūkus per 70 metų? Ir bulgarai, ir Basanavičius nušvito nauja šviesa. Taip, mūsų Basanavičius tebėra gyvas tarp bulgarų. Jis minimas, kaip vienas iš pačių didžiųjų Varnos miesto geradarių.

/Iš pasikalbėjimo su L. Dovydeno/

kais. Dar ryškiau apie tai kalba rašytojas A. SABALIAUSKAS, kuris gyveno Suomijoje, ten iš arti pažino suomių gyvenimą ir išvertė lietuvių kalbą mitologinę veiklą "Kalevala". Jis sako, kad suomių merginų plaukai buvo gražiai suukuoti ir supinti į kasas ir ant galvos susukti... Per vestuves galvą apdėdavo nuometu... Alkos vardu čia pavadinti ežerai... Suomių kanklė, kaip ir lietuvių kanklės, yra tautos muzikos instrumentas (skolintas iš senlietuvių)... Ungis- dievybė (kaip ir pas lietuvių)... So-džiaus dainiai dainuodavo kantele palydint".

Suomiai pramoko iš balto-aisčių (mūsų protėvių) žemdirbystės ir namų apyvokos darbų, todėl jų kalboje randa tiek daug skolintų iš mūsų kalbos vardu įvairiems žemės ūkio augalams, gaminiams, įrankiams, namų ruošos darbams etc. "The Lithuanian loan words in Finnish had shown the civilizing influence of the Lithuanians on Finns south of the Baltic. When the Finns entered Finland, their material culture, as well as their language, had been greatly affected by Lithua-

nian". Taip pat nemaža vietovardžių Suomijoje yra mūsų kilmės: Karvia, Pirkola, Geiliola, Karstala, Kuopio, Laukila, Narva, Kaukola, Sipala, Ventele, Lauko, Šarkine, Laukas, Jolanka, Karis ir t. t.

Senovės aisčiai - tai lietuviškosios kilmės tautos (gentys) nuo neatmenamų laikų gyvenusios Baltijos jūros pakraščiuose, kaip sako prof. A. ALEKNA. Estai, latviai ir lietuviai yra blondinai, aukštoko ūgio, pailgalviai. Faktas yra, kad tik 12-13 š. Suomijoje apsigyveno vokiečių kolonistai švedai, kurių ainiai ten gyvena iki šių laikų. Tačiau bendrai finų baltas tipas yra dominuojantis ir tai yra esminė žymė, kuri išskiria juos nuo likusių giminių mongoliškos rasės, prie kurios jie yra priskiriami.

Antropologai tvirtina, jog šių laikų suomių (finų) ir estų (aisčių) rasė yra susiformavusi iš dviejų skirtingų rasių, būtent iš pailgalvių senlietuvių ir plačialgių mongolų (ugrų), o nuo 12 a. įsiliejo ir švedų germanų tautos priemaiša.

J. J. B.
3 psl.

BALTO-AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

/tęsinys/

O kur gi Airija, kurios beveik visi gyventojai neseniai kalbėjo angliškai ir tik dabar ši tauta grįžta prie savo senosios keltų kalbos. Panašiai, retas žydas mokėjo savo kalbą: jų dauguma šnekėjo vokišku žargonu (kaip dar daro Gotland salos. Island bei Norvegijos dalis gyventojų). Dabar Palestinoje jie grįžta prie savo senosios hebrajų kalbos. Lietuvos (suprask balto-aisčių) žemėje irgi keletas kalbų išsigalėjo".

Taip gūdai (krivyciai, belrusai) savo tautinę individualybę išlaikė, išlaikydami kitas savybes: "Čia jie iš išorės beveik nesiskiria nuo lietuvių - jie turi tą patį apdarą, tą pačią išvaizdą ir turi tą patį gyvenimo būdą. A. Bendorius dar rašė: "Tačiau ir užmiršę (Gudijoj) savo tėvų kalbą, išlaikė lietuvių tautos būdą ir papročius. Jie yra lietuviai savo kilmę, krauju ir būdu ir galėtų vėl lietuviškai kalbėti išmokti".

RYTŲ GALINDAI IR SUOMIAI

Kilmė, kalba ir buitinė tapatybė sudarė tarp atskirų balto-aisčių tautos kilčių etninį junginį. Papročiai ir religinio kulto ypatybės jungė juos doroviniui ir kultūrinui atžvilgiu. Sudedant visas skeveldras, tarsi sudaužyto brangaus ašocio šukes, bandoma atstatyti mūsų didingą proistoriją.

Jau ne kartą minėjome, kad pats žodis "galindai" yra 1980. VI. 20

kilęs iš mūsų kalbos "galas" ir reiškė "galinius, kraštutinius gyventojus". O tų "galų" yra labai daug ir jie kaip tik nužymi mūsų protėvių išsiplėtimo ribas.

Prof. S. DIRMANTAS (Tautos praeitis, II. 25) sako, kad rytiniai galindai žinomi rusų metraščiuose kaip "Litovskoje plemia goliady". Pirmasis rusų (rasų) metraštis 1058 m. mini galindus, kaip atskirą lietuvių tautos šaką, sakydamas, kad "Izslaslavas nugalėjo galindus". 1117 m. sužinome, kad rasų kunigaikštis Sviaslavas "sumušė galindus Protubos aukštupyje."

Tačiau priešistorikas prof. J. GOTJE tvirtina: "Bet iš metraščių pranešimo negalima padaryti išvados, kad galindai gyveno tik prie Protubos upės. Pagaliau tai buvo tik 12-me amžiuje, kuomet senųjų gyventojų likučiai tam krašte baigė savo amžių". Jo samprotavimų rytinių galindų teritorija buvusi daug didesnė.

19 š. gale antropologas prof. N. ZAGROF (Globus 1892. 627), ištyręs rasinius Vidurinės Rusijos gyventojus, rado, kad daugumoje šių rasių gyventojai yra mišrūs dviejų skirtingų rasių, būtent, senovės lietuvių - pailgalvių, aukšto ūgio, blondinių ir kitų Uralo rasės gyventojų - mažo ūgio, apskritagalvių, plačiaveidžių brunetų.

ATSIUSTA PAMINĖTI

Ši kartą reikia pradėti galvoti, ką skaitysim ne tik mes patys per atostogas, bet ypač, mokslo metams užsibaigus, ką siūlysim savo vaikams, mažesniems ir nebe taip mažiesiems.

Vienintelis lietuviškas laikraštėlis lietuvių vaikams išeičioje yra EGLUTĖ. Kas mėnesį pasirodantis šis žurnalukas pasižymi dideliu įvairumu ir vis modernėjančia išvaizda, temomis, piešinukais. Paėmus į rankas patį paskutinįjį – beveik nustėmbi, kad vien tik piešinukais rūpinasi N. Palubinskienė, A. Sruoginienė, V. Kubiūtė, R. Lapšienė, R. Šilėnaitė, A. Suškuvienė. Visais šių metų viršeliais – Aldona Sruoginienė, Skyrių vinjetėmis Zita Sodeikienė.

Turinyje – Eilėraščiai, apysakos, galvosukiai, žodžių žaidimai, Rankų darbeliai, Gamta ir aplinka, Vaikų Kūryba.

Jeigu kas neužsiprenumeruoja, tai bent keletą numerių šio graškiaus ir tinkamo žurnalo reikėtų įsigyti ir duoti paskutinįjį vaikams bent per vasaros atostogas.

Pavyzdys: – Atitaisyk sumaišytas raides ir gausi daržovių pavadinimus, kurias Aldona savo darže pasėjo: sorkom, tailosa, idirkai, modopiria alži airippi, iniraiž, krugaia spouop...

/Iš: knygos: Danutė BINDOKIENĖ
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MĖNUĮ

PELYTĖ CYPLĖ IEŠKO RAKETOS

Pelytė tupėjo nejudėdama, vis nesugalvodama, kurioje pusėje slėpėsi jos laimė. Paklausti nebuvo ko, o šnekinči mused, kurios zirzdamos sklandė perregimais sparnais, Cyplė visai nesiruošė. Musės niekad daugiau ežinojo už artimiausią atmatų krūvelę.

Tuo metų netoliese ant cemento kriste nukrito pora žvirblių. Jie barėsi, čirškė, vis taikydami vienas kitam snapą į pakaušį kaukštelėti. Pelytė netruko atbėgti prie jų.

– Atsiprašau, ponai! – sucipo kiek galėdama garsiau norėdama perrėkti peštukų triukšmą. – Ar negalėtumėte pasakyti, kurioj miesto pusėj raketą leidžia?

Paukščiai taip staiga atšoko nuo vienas kito, kad net

parvirto ant žemės. Jie žiopsojo į užkalbinusią atvira snapais.

– Aš tik dabar išlipau iš traukinio, nieko čia nežinau, – skubėjo pasiaiškinti pelytė, bijodama, kad jiedu nepurptelėtų šalin.

– Kam tau reikia žinoti? – atsargiai pasiteiravo vienas žvirblis.

– Gal patį šnipinėji nedraugiškos valstybės naudai? – tiesiai sučirškė kitas, karingai pasišiaušdamas.

– Ne! Ne! – išsigando peliukė. – Aš tik norėjau į mėnui skristi!

– Čia jau kitas reikalas, – aprimo žvirbliai. – Reikėjo tuojau sakyti. Mes esame labai patriotiški.

– Norėčiau paskubėti, kad vietų nepritrūktų, – priminė Cyplė.

– Žinoma, mes suprantam. Tik, mūsų nuomone, neverta su raketomis prasidėti. Baisų triukšmą kelia, be to, pavojingos. Joks paukštis toj apylinkėj negali vaikų perėti. Kiaušiniai susproginėja nuo kriokimo.

– Bet kur jas leidžia? – nekantriai sušuko pelė, kai paukščiai ruošėsi nuskristi.

– To aš nežinau, – ramiai tarė vienas, išskleisdamas sparnus.

– Kažin kur kitame miesto šone. O gal ir šiame? – pridūrė antras, užtelėdamas aukštyrą pro pat peliukės nosį.

Cyplė net ausipurtė iš nepasitenkinimo. Pasiuntusi pora nemandagių žodžių žvirblių adresu, mutarė patį raketą susirasti, nors ir metus užtrukų. Jeigu pasitaisys koks protingesnis sutvėrimas, gal vėl mėgins paklausti.

Valandėlę tūnojo už lempos stulpo, mąstydamas kurio pusėn pirma pasukti. Tačiau, krypties nežinant, viena pusė tiek pat gera, kiek kita. Išsklusi uodegėlę, pasitikrino iš kur vėjas pučia, ir nudūmė pavėjau, aukštųjų pastatų link.

Geležinkelio stotį palikus, namai buvo taip tirštai susikimšę, kad saulės spinduliai vos galėjo prasiskverbti. Gatvėse žviegė automobiliai, klegėjo žmonių minios. Mažai pelytei net ūsai šiaušėsi iš baimės. Ji stengėsi slinkti pasieniais, dangstytis kiekvienu kauburėliu, žolės kuokšteliu. Tačiau kartais akylesnio praeivio žvilgsnis vistiek ją užkliudydavo. Akimirkai staptelėdavo, nušvisdavo netikėta šypsena ir vėl išiknisdavo kelyje. Pora moteriškių net suspigio, pelė užmačiusios. Skubiai prispaudė delnais sijonus prie kojų ir nusigrūdė į kitą gatvės pusę. Vienoj vietoj būrys vaikų būtinai užsispyrė ją sugauti. Viosi griūdami vienas per kitą, atsimušdami į praeivius, iki Cyplė laimingai išsprūdo pro siaurų namų tarpą į kitą gatvę, palikdama piktus vaikėzus tuščiomis rankomis.

KELIONĖ BALANDŽIO SPARNAIS

Ilgai klaidžiojo svetimame mieste vieniša palytė. Jos baltas kailiukas apsinešė dulkėmis, akis graužė neįprasti benzino dūmai, o mažos kojos vos išstengė judėti. Cyplė buvo alkana ir nusiminusi, Ji bėgo, ėjo ir vėl

bėgo, gi miestas nė nesiruošė baigtis. Nieko panašaus į laikraštį matytą raketą taip ir nesutiko. Nepajėgdama toliau keliauti, šmukštelėjo pro tvorėlę į vieną kiemą, užsispaudė už nuostabių žydinčių krūmų ir pasiruošė šiek tiek atsikvėpti. Ūmai ant pievelės, visai netoli jos slėptuvės, pabiro rupūs duonos trupiniai. Cyplė net akis išpūtė iš nustėbimo. Balta, kvepianti duona krito žemyn. Nesvarbu, kad ją mėtė mergina pro atvirą langą, alkanai pelytei tai atrodė tikras stebuklas. Čiupo patį stambiausią gabalą ir ėmė krimsti, net žandai braškėjo.

Nespėjo Cyplė, tačiau neikšnio tinkamai nuryti, kai ausis pasiekė keistas šlamesys, pūstelėjo oro srovė. Apir ją ėmė tūpti melsvi, balni bei rusvi paukščiai. Kai kurie turėjo pasipūtusias apikakles ar kuodus. Visų kaklai blizgėjo, mainė spalvas saulės glostomi. Paukščiai buvo daug didesni už žvirblius ir gerokai nepatenkinti, radę nekviestą viešnią prie savo pietų stalo. Peliukė Cyplė net nesiruošė bėgti. Ji buvo tiek alkana ir pavargusi, kad prisiplojo prie žemės laukdama snapų dūžių ant savo galvos. Tačiau paukščiai per daug ja nesidomėjo. Garsiai pareiškę savo pasipiktinimą, ėmė rytį duoną.

Dar valandėlę spąnojojusi, peliukė išdrįso atsi-merkti. Trupiniai pačiai nyko sparnuočių gūžiuose, dėl to Cyplė ryžosi vieną kitą gabalėlį patį sukrumsti, jei šalin niekas nevarė. Kai pievelė vėl liko švarutėlė, paukščiai atsiskuto į pelytę.

– Vieną kartą mes dar dovanojame, – griežtai pareiškė vienas. – Tik nesugalvok kasdien mūsų vaišin gumu naudotis.

– Aš buvau labai išalkusi, – nuolankiai atsiprašė pelytė. – Esu tik pakeleivė, todėl daugiau jūsų kieme tikrai nesimaišysiu.

Paukščius sužavėjo pelytės kuklumas. Jie daug maloniau ją apžiūrino, net užsigėdė sužinoti, kur bekliaujanti.

– Į mėnui! – rimtai pareiškė Cyplė.

Atsakymas taip sudomino paukščius, jog pelytė turėjo išpasakoti visus savo nuotykius bei sumanymus. Ši kartą klausytojai ne tik suprato jos žodžius, bet, gyvendami Raketų mieste arti žmonių, sugebėjo duoti daug naudingų patarimų.

– Pasakykite, meldžiamieji, kurioj miesto dalyt raketą leidžia? Kol aš klaidžiosiu aplinkui, gali į mėnui be manęs iššauti.

– Kryptį gerą pasirinkai, – paaiškino plunksnuočiai, – bet savo smulkutėmis kojomis negreit tiksą pasieksi. Kad sparnus turėtum...

– Mano pusbrolis šikšnosparnis turi sparnus, – liūdinau tarė Cyplė, – tačiau mums pelėms niekuomet sparnų nereikėjo.

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsinys /

Ji atsisėdo prie staliuko ties langu, pro kurį matėsi upė. Girdėjo Vaughan'ą užsakant kavą ir konjaką. Jam atsisėdus, ji pastebėjo: 'Jūs kalbate puikiai vokiškai'.

– Mano senelė, kilusi nuo Hamburgo, užaugo netoli Elbės, aš buvau užaugintas prie Thames upės. Ji gyveno kartu, kai buvau dar vaikas ir augino mane po motinos mirties. Visuomet kalbėjo su manim vokiškai. Sakydavo, kad taip jausdavosi labiau namie.

– Kur buvo tie namai?

– Netoli Vakarų Indijos dokų. Mano tėvas buvo kapitonas Thames upės prekinio laivo. Aš su juo dažnai plaukdavau.

Jis užsidedė cigaretę, pažamsėjusiomis akimis žiūrėjo kažkur į neperžvelgiamą tamsą. Ji paklausė:

– Kur jis dabar?

– Mirė. Jau seniai, – atsakė.

– O senelė?

– Bomba, lapkričio mėnesį 44 metais. – Ironiška... Pasirodė barmanas, padėjo po kavos puodelį ir po stiklą konjako. Vaughan išgėrė savo konjaką iš karto.

– Šiek tiek per anksti iš ryto sakyčiau, – komentavo ji.

– Ar per vėlai, žiūrint, iš kurio taško žvelgsi, – atsakė.

Jis siekė jos stiklo, bet ji sulaukė jo ranką. Jo akyse pasirodė kažkas panašaus į nustėbimą, bet jis tyliai pasijuokė:

– Tikrai per vėlu, Margaričiuke. Juk nieko, jeigu aš tave taip pavadinsiu? Ar žinai, Eliotas parašė poemą, kurioje sako kad mūsų visų tyrinėjimų tikslas yra sugrįžti į pradžią ir atpažinti ją tokią, kokia ji iš tikrųjų yra?

– Taip, žinau ją, – atsakė.

– Jis klydo. Mūsų tikslas atpažinti, kad visa ši istorija buvo laiko gaišinimas, atkrito jis, vėl siekdamas jos stiklo. Ji skubiai išvertė jį ir žiūrėjo į jį visa išbalusi.

– Ką tai reiškia? – paklausė jis.

– Nieko. Tik mediciniška nuomonė, – atsakė.

Jis atsiduso. "Gerai, jeigu pasiruošus, keliausim. Esu tikras, kad nekantrauji sugrįžti į savo tvoros pusę".

Einant tilto link, ji paklausė:

– Jūs vis dar manimi nepasitikitė?

– Nevisai.

– Kodėl?

– Be jokios priežasties. Sakykim, – instinktas. Blogas viso gyvenimo įprotis.

– Nežiūrint to, mane visvien pervesite atgal per sieną, todėl, kad Tėv. Conlin'as to prašė. Ne suprantu.

– Žinau. Keista, ar ne?

Jis paėmė jos ranką. Pradėjo eiti tiltu, žingsniams dusliai dundant.

2.

Antradienį, 10 val. vakaro, senas kariškas sunkvežimis, pakrautas ropėmis iš Neustadt kaimo užvažiuavo į kalvelę. Po ketvirčio kilometro jis pasuko iš kelio, sustodamas po pušimis.

Tėvas Conlin'as dėvėjo aksominį švarką, kepurę su snapeliu, nublukusį mėlyną šaliką. Jo bendras, sunkvežimio vairuotojas, vilkėjo senais kariškais marškiniais ir kelias dienas atrodė nesiskutęs.

– Tai čia, Karlai? Tu esi tikras? – paklausė vokiškai Conlin'as.

– Namelis randasi tik pora šimtų metrų nuo čia. Gale ūkio kelias, ties mišku tėve. Nepaklysite, tik tas vienas kelias, – atsakė Karlai.

– Apsižiūrėsiu. Tu palauk čia. Jeigu viskas tvarkoje, sugrįšiu už keliolikos minučių, – pasakė Conlin.

Karlai išsiėmė užkištą cigaro liekaną už ausies ir užsidedė. Pasėdėjo rūkydamas, paskui atidarė duris, išlipo, atliko savo reikalą šalia kelio. Jokio garso. Stiprus smūgis į pakaušį buvo tuo labiau netikėtas. Jis stūriojo suunkstęs ir nejudėjo.

Viename namelio lange matėsi šviesa, užuolaidos buvo truputį praskirtos. Kai Tėv. Conlin'as prisitartinio ir pažvelgė į vidų – jis pamatė Margaretą Campbell, sėdinčią priešais degančią pliauską židinyje ir skaitančią knygą.

Jis barkštelėjo į langą. Ji žvilgtelėjo, priejo prie lango. Jis šypstelėjo, bet ji – ne, tik paprastai nuėjo atidaryti jam duris.

Conlin'as įžengė į šiltą kambarį, nupurtė lietu nuo savo kepurės: "Labas vakaras"!

– Jūs atvykote. – dusliu balsu prašneko ji.

– Ar netikėtai, kad atvyksiu? – jis šildėsi prie ugnies ir su šypsena paklausė: "Kaip gi tavo tėvas laikosi?"

– Nežinau, – atsakė monotonišku balsu.

– Aš nemačiau jo jau keletą savaitių. Jie man neleido.

Tada, aišku, jis suprato viską. Suprato per vėlai. "O, vargšas kūdiki, – pasakė, ir jo balse buvo vien susirūpinimas ja, užuojauta melsvose akyse.

– Ką jie privertė tave daryti?

Virtuvės durys atsivėrė, patraukė vėsumą. Ji atsisuko. Pamatė aukštą vyrą, tamsiais, jau si dabruojančiais plaukais, griežto, kareiviško, sakytum veido. Dėvėjo sunkiu paltu su kailine apyakle. Rūkė cigarilę.

– Gerą vakarą, Tėve Conlin'ai, – pasisveikino jis vokiškai. – Jūs mane pažįstate?

– Taip, – atsakė Conlin'as. Helmutas Klein'as. Rodos, kadaise džiaugėsi abejotina garbe būti jauniausiu pulkininku Waffen SS organizacijoje.

– Visai teisingai, – atsakė Klein'as.

Išniro du vyrai iš virtuvės ir atsisėjo šalia jo. Tuo pat momentu atsivėrė lauko durys ir pora Vopų įžengė su automatiniais šautuvais, už jų seržantas:

– Mes turime sunkvežimio vairuotoją! – pranešė.

– Nepridedi "draugas" vairuotojas? – paklausė Tėv. Conlin'as. "Nelabai socialistiškai iš jūsų pusės, pulkininke". Po to atsisuko į Margaretą: "Pulkininkas ir aš esame seni priešiniai iš tolo. Jis yra Saugumo Direktoriaus 5-tos sekcijos II-jo departamento ir jam pavesta kovoti prieš pabėgėlių organizacijas V. Europoje visokiomis priemonėmis. Tiesa, juk žinai tai".

Jos akys degė, veidas buvo visiškai išblyškęs. Ji pasisuko į Klein'ą: "Padariau, ką prašėte. Ar dabar galiu pamatyti savo tėvą?"

– Neįmanoma, deja, – atsakė ramiausiai Klein'as. Jis mirė praėjusį mėnesį.

Kambary buvo labai tylu ir kai ji prabilo, girdėjosi tik jos šnabždesys: "Bet tai negali būti. Tik prieš tris savaites jūs mane susiradote. Pirmiausia sakėt, kad aš..." Ji žvelgė į jį su augančiu pasibaisėjimu veide: "Viešpatie, jis buvo jau nebegyvas. Jis jau buvo miręs, kai jūs su manimi kalbėjotė!"

/ bus daugiau /

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudoje okup. Lietuvoje ir Išeivijoje/Parinko J.P.-lis

SAUGOMI NUO GAISRŲ MIŠKAI

Specialios tarnybos, kaip rašoma "Tiesoje", saugo gražiuosius Vilniaus pušynus. Esą iš trylikos priešgaisrinių bokštų kaip ant delno matosi žaliasis masivas nuo Panerių ir Verkių kalvų iki Šalčininkų ir Santakos girininkijų lygumų. Išties parą budi trys priešgaisrinės komandos, penkios specializuotos brigados. Visos tarnybos turi šiuolaikinį operatyvų radijo ir telefono ryšį.

PRASKIESTAS VYNAS

D. Jušaitytė "Tiesoje" aprašo tokį įvykį "Tauro" kavinėje:

"Balandžio 10 dieną keturiose nuėjome į "Tauro" kavinę. Užsisakėme butelį natūralaus vyno ir po kepsnį. Kai padavėjas atnešė šermukščių vyną, jame plūduriavo putos. Gėrimo skonis daugiau priminė vynu praskiestą vandenį, o ne tikrą vyną. Todėl pakvietėme padavėją ir paprašėme gėrimą patikrinti kokybiškumu. Ji liepė mums "atsikabinti", mat, čia ne jos "reikalas" o bufetininkės.

Mums atrodo, kad kaip tik čia jos reikalas. Ji neprivalo ir net negali imti iš bufetininkės atidarytą butelį.

Pokiek laiko vėl atėjo padavėjas ir sako:

-Priešabūti ieškot? Idomu, už kieno pinigus vaišinātės?

Valgytojos buvo surašiusios svečių knygoje skundą, bet abejoja, ar kas nors jį skaitys.

"SODYBŲ TUŠTĖJIMO METAI" VIETNAME

J. Avyžiaus romanas "Sodybų tuštėjimo metai" išleistas Hanojuje vietnamiečių kalboje. Vertė ir įžangą parašė Le Šon.

MIRĖ ANDRIEJUS RAŠTIKIS

Po 38 metų tremties Sibire ir kitur Sovietų Sąjungoje, mirė gen. S. Raštikio brolis Andriejus RAŠTIKIS. Tremtyje jis palaidojo ir savo žmoną ir vieną savo suaugusį sūnų. Be to, Sibire yra žuvę Elenos ir generolo St. Raštikių vienerių metų dukrelė, abiejų jūtėveliai ir E. Raštikienės brolis dailininkas Adomas Smetona. Kiti Raštikių giminės dar tebevargsta tremtyje Sovietų Sąjungoje, be teisės grįžti į savo tėvynę Lietuvą.

NAUJI DRAMŲ PASTATYMAI

Juozo GRUŠO dramą "Meilė, džiazas ir velnias" Maskvos pantomimos teatre pastatė rusas režisorius A. Šeškočichin.

Vilniaus jaunimo teatras nesenai pastatė latvių dramaturgo J. JURKANO pjesę "Laikrodis su gegute". Režisorius Gytis PADEGIMAS, dailininkas - Adomas JACOVSKIS.

MILICIJA DIRBA

Sovietų Sąjungos aukštas pareigūnas pranešė milicijai, kad dingio jo auksinis žiedas. Sekantį rytą jis jį rado po pagalve ir nuskubėjo į miliciją atšaukti savo pranešimą. Budintis milicininkas jam pasakė:

-Pervėlai praneši, mes jau turime suėmę nusikaltėlį, kuris prisipažino pavogęs tamstos žiedą ir jį pardavęs nežinomam asmeniui. Jis yra jau areštuotas...

KAI MADA TAMPA BĖDA

Nesu labai išrankus drabužiams. Todėl buvo labai nesmagu, kai Vilniaus universitinėje parduotuvėje pirkty "Lelijos" susivienijime siūtą kostiumą kitą dieną teko nešti atgal. Tačiau pakeisti kostiumą pasirodė ne taip paprasta. Pasirodė, kad beveik visų "Lelijos" susivienijimo pasiūtų kostiumų kelnės turi gerokai (apie 6 - 9 cm) sutrumpintą klubus dengiančią dalį. Vargais negalais pavyko surasti vieną dar pernai birželio mėnesį "Lelijos" susivienijime normaliai pasiūtą kostiumą. Norėjau dar nusipirkti ir kelnės. Tačiau universitinėje parduotuvėje visos 50 dydžio 3, 4 ir 5 ūgių kelnės buvo su sutrumpinta klubus dengiančia dalimi. "Šarūno" parduotuvėje irgi taip.

Pardavėjos man papasakojo, kad šitaip pasiūtų kelnės dabar esančios madingos, jaunimas ieškas tik tokių. Į mano klausimą: "Ar taip pasiūtus drabužis tinka vidutinio ir pagyvenusio amžiaus žmonėms?" - jos tik skėstelėjo rankomis. Žinoma, šį klausimą reikia pateikti ne prekybininkams, o pirmiausia "Lelijos" susivienijimo vadovams. Ypač dėl to vargsta žmonės, dirbantys fizinį darbą. Nepatogus rūbas trukdo dirbti.

Anaiptol, neketinu siūlyti madingų drabužių nesiūti. Tačiau vidutinio ir pagyvenusio amžiaus pirkėjai visų pirma ieško patogaus rūbo.

* Ne viskas auksas, kas auksu žiba, -sakydavo mūsų žmonės. Šventą teisybę....

LIETUVOS FOTOGRAFIJA TARPTAUTINIAME ALBUME

Belgijoje išleistas tarptautinis fotografijos albumas kuriame yra ir kauniečio A. Macijausko nuotraukų iš ciklo "Kaimo Turgus".

SODININKYSTĖS MUZIEJUS 55-gos Štalo Teniso varžybose. Du bronzos žymenis iškovoję Vilniaus sportininkas Z. Rusakavičius. Komandinėse varžybose Lietuvos atstovai buvo 6-oje vietoje.

Sodininkystės-daržinin-kystės bandymų stoties kolektyvas Vytėnuose prie Kauno steigia sodininkystės muziejų.

Ten būsianti sutelkta Lietuvos sodininkystės istorija ir duomenys apie dabartį, apie vaismedžių ir vaiskrūmių paplitimą krašte.

LIETUVIAI SPORTE

Lietuviai pasižymėjo Sov.

Sovietų Sąjungos moterų rankinio rinktinė, kurioje žaidė Kauno "Žalgirio" kapitonas A. Nenėnienė ir Vilniaus "Eglės" komandos narė S. Mažeikaitė, laimėjo tarptautinį turnyrą Švedijoje.

KAIP ČIA YRA?

Šiandien atėjusi draugė paklausė:

-Kodėl pas tave taip švaru ir tvarkinga? Matyt, nenueini nei į kiną, nei į teatrą, nei knygos jokios nepasiskaitai? Tik tvarkaisi ir tvarkaisi...

Susimąstiau. Iš tikrųjų - kodėl mano bute švaru ir tvarkinga? Nėra filmo, kurio nebūčiau mačiusi, knygas irgi skaitau. Tvarkytis, plauti indų nemėgstu. Kaip čia yra? Netyčia žvilgtelėjau į laikrodį. Oho. Jau aštuonios, o mano vyro dar nėra. Paėmiau skudurėlį ir ėmiau įnirtingai trinti dulkes nuo televizoriaus. "Kol aš jo sulauksiu, tik prisinervinsiu. Ir vėl girtas pareis, - brūkštelėjau ir per radiją, - ir nieko jam nepasakysi" - nuvaliau lempas gaubtą. Pagaliau. Skambutis.

-Labas vakaras, žmonele, - tvokstelėjo degtinė. - Štai ir aš. Tavo mylimas vyrėlis.

-Vėl prisirijai? - užrėkiau. - Ar grįši kada nors blaivus, ar ne. Nenoriu su girtuokliu kalbėtis, - ir nulėkiau į virtuvę. Griebiau puoduką vandens ir, nubėgusi į kambarį, ėmiau laistyti gėles. Vyras atsekė iš pasakos.

-Bet žmonele, reikalai...

-Tau reikalai ir reikalai? O kad namie žmona eina iš proto... - nubraukiau dulkes nuo gėlių lapų.

-Širdute, aš tau viską paaiškinsiu, ir tu mane supra-

si. -Nieko nenoriu suprasti, - atkirtau ir nulėkiau atgal į virtuvę.

-Mykolaičiui gavau kilimą. Pats žmogus nesugebėjo... O jis man žadėjo mašinai dalių, - pradėjo pasakoti srėbdamas barščius.

-Jau pavargei. Tai duokė lėkštę-ištraukiau iš jo rankų ir išplaviau, kol mielasis porino savo odisejas.

-Tai va, širdute, matai, mūsų darbe...

-Man nesvarbu tavo darbas, - energingai nuvaliau stalą, mosuodama pašluoste prieš pat jo nosį.

-Ak štai kaip - užpyko ir mielasis... - Aš visada žinojau, kad tu manęs nemyli. "Prasidės" - pamaniau, nulėkiau į vonios kambarį ir užsidariau. Kalbėk kiek nori. Iššveičiau kriauklę, pasukui vonią, o jis vis dar burbėjo.

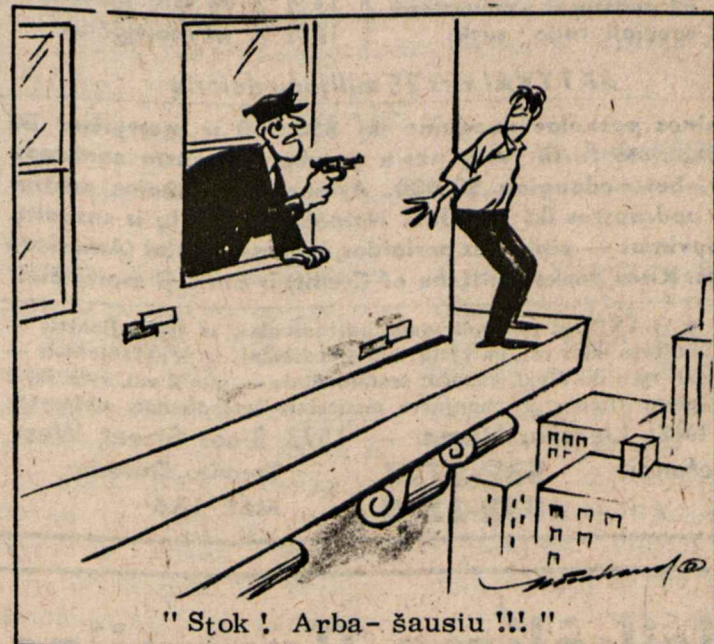
-Ar eisi tu pagaliau miegoti, ar ne? - paklausiau.

Matyt, mano žodžiai, o gal ir išgertas "skystymėlis" padėjo. Išgirdau žingsnius miegamajame, o paskui viskas nutilo. Atsigulė. Bet kol jis užmigs. Geriau dar išplausiu grindis, o tada tai jau tikrai rasiu bemiegantį. Tikrai, kai išplaviau grindis, iš miegamojo jau aiškiai girdėjosi knarkimas.

Atsigulusi vėl pagalvojau: "Kodėl mano bute švaru? Juk, pavyzdžiui, šiandien nieko netvarkiau..."

G. Vaiciekaukaitė

KREVI VEIDRODŽIAI

AR KALBI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI???

O. Lašas

IR TAIP - IR NE

Visi esame girdėję kasdieniniame gyvenime iš mamos, tetos, dėdės ir draugų, iš įvairiausių naujais patarimų entuziastų kas sveikatai gerai, kas ne. Daug patarimų išvirto prietarais, o daugelis prietarų, susikūrusių iš kartos į kartą pradeda ir naujojo mokslo šviesoje įgauti stebėtiną reikšmę. Vienas garsių Amerikos gydytojų dr. Frank Snope atsako į kai kuriuos tvirtinimus taip:

• "Sušlapusios kojos ir skersvėjai sukelia peršalimą". NE. Peršalimai - gripai atsiranda dėl virusų veikimo. Bet sušlapusios šaltam vandeny kojos ir skersvėjai gali sumenkinti kūno atsparumą ir taip palengvina gripo virusams įsitaityti organizme.

• "Nusideginus, geriausia uždėti sviesto ar riebalų ant žaizdos". NE. Sviestas ar koks kitas tepalas tik pablogina jau padarytą žalą audiniams. Geriausia - šaltas vanduo arba ledas.

• "Valgyk - ir greičiau pasveiksi nuo peršalimo!". NE. Nežiūrint kokią dėtą - peršalimas laikysis tiek, kiek paprastai laikosi. Gydančis svarbiausia yra gerti daug skysčio.

• "Skaitymas prie menkos šviesos išsaus apakimą". NE. Sukels akių raumenų nuovargį, bet tai nėra apakimo priežastis.

• "Šilto pieno stiklinė išgerta prieš miegą, padeda gerai miegoti". TAIP. Piene yra natūralių amino rūgščių, kurios veikia raminančiai.

• "Galima nuprakaituoti alkoholį". NE. Žmogus gali nedidelį alkoholio kiekį nuprakaituoti, bet tik labai neraiškiai.

• "Kava gali padėti išsipagioti". TAIP. Kava, kurioje randasi kava yra natūralus stimuliantas ir padeda atsipeikėti.

• "Alkoholis padeda atsikratyti peršalimo". NE. Jokio poveikio į peršalimą alkoholis neturi, bet sumažina kosėjimą, jeigu jis sukeltas peršalimo, /atpalaiduoja raumenis/.

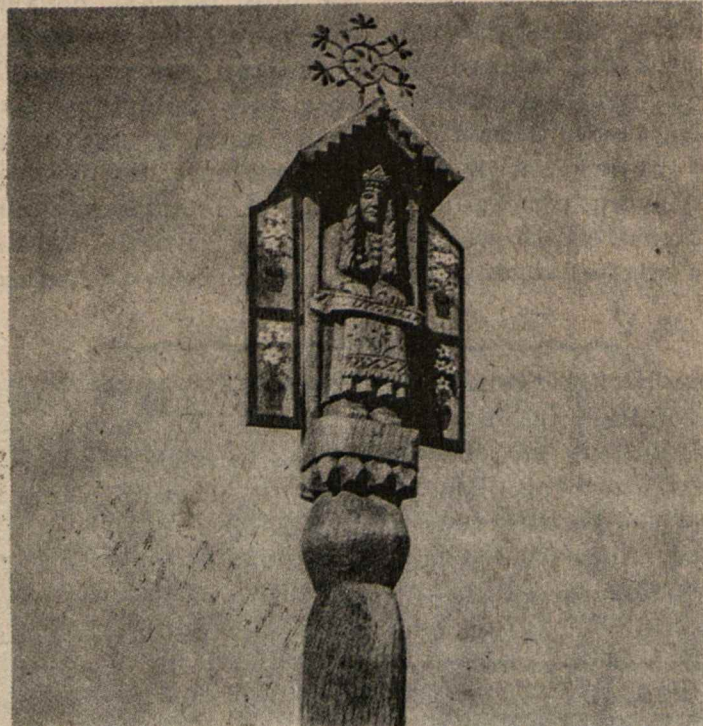
• Per dažnas plaukų plovimas jiems kenkia. TAIP. Gali paveikti galvos odos liaukas gaminančias alieju, kas suteikia plaukams stangrumo. Patartina ne dažniau kaip kas 4 dienas plaukus plauti.

• "Karpos yra užkrečiamos". TAIP. Atsiranda dėl virusų ir gali užkrėsti kitus nuo palietimo.

• "Galima pasivyti nemiegojamas valandas". NE. Jeigu miegi tik 6 val, kai normaliai 8, tai negali atsigriebti, miegodamas kitą naktį 10 valandų.

• "Aprauktas liežuvis yra ligos ženklas". TAIP. Kai kurie virusai ir vitaminų trūkumas pasireiškia aprauktu liežuvio. Tačiau pagrindinė priežastis - rūkymas.

LAIKRAŠTIS, KNYGA - GERIAUSIA DOVANA - NEIŠEINA IŠ MAMOS, NEREIKIA SUKTI IR GALVOS: TINKA KIEKVIENA PROGA - KAI LINKSMA, LIŪDNA ir KAI VISKO JAU GANA!

I. UŽKURNIO STOGASTULPIS PRIE DRUSKININKŲ

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

2690 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTŲNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

CFMB

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENI NUO 11.30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankavičius, 1033 Albalon Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8836

GOULET INC.

MIELI LIETUVIAI!

Jeigu norite pirkti ar perduoti nuosavybę, kreipkitės į agentą Mr. MARCEL COULOMBE, GOULET REALTIES INC., 4113 Jean Talon East, Montreal, P.Q. H1S 1J5
Tel. Bus.: 374-5744
Res.: 351-2683
Mes turime 20 metų patyrimą šioje srityje.

Marcel Coulombe

JEIGU GERI IR GALI GERTI - "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI - "MŪSŲ"

ATEIK Į LIETUVIŲ A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834. HENRIKUI N.: 277-7868.
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		10 1/4 % už taupymo s-tos	6 - % už čekių s-tos (dep.)
11 %	už 6 mėn. term. indėlius		
10 1/2 %	už 1 m. term. indėlius		
10 %	už 3 m. term. indėlius		
12 %	už pensijų ir namų planą		
11 %	speciali taup. sąsk.		

IMA:

13 1/2 %	už asm. paskolas
12 1/2 %	už mortgicijus

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 6 mėn.	11 %
Antradieniais	10-3	term. indėlius 1 metų	10 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 2-3 metų	10 %
Ketvirtadieniais	10-8	pensijų s-tą	12 %
Penktadieniais	10-8	taupomąją s-tą	10 1/4 %
Šeštadieniais	9-1	spec. taup. s-tą	11 %
Sekmadieniais	9.30-1	depozity-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS IŠ:
asmenines 13 1/2 %
mortgicijus 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

ŽVĖRIS ŽMOGAUS PAVIDALE?

Kas, pagaliau, darosi su tuo, neva tobuliausiu, šios žemės tvariniu, žmogumi? Kodėl šiame, kad ir moderniška civilizuotame pasaulyje, visur dar matome tiek daug blogio, neapykantos, keršto, žudynių, melo, skriaudos bei visokių kitokių žmogaus sugalvotų ir sąmoningai palaikomų negerovių? Nelaimės, galbūt, daugumoje glūdi tame, kad žmogus, praradęs žmoniškumą, net su pasididžiavimu mėgsta dominuoti, skriausti ir išnaudoti už save silpnesnius ir tai jį pastato net pačių plėšriaujų žvėrių kategorijon. Tai mums parodo ir dar didelį žmogaus silpnumą, jo neatsparumą ir netobulumą. Mes matome, kad žvėriškasis pradus pas žmogų toli gražu dar nėra nugaltas ar išnykęs. Pas vienus mes matome jį apvaldytą, izoliuotą, o pas kitus kartais net su pasididžiavimu pasireiškiantį ir praktikuojamą.

Žiūrėdami į visą tai iš religinio taško, mes dažniausiai sakome: kas yra blogo pas žmogų, tai šėtono darbas bei jo gundymai. Sakome, kad žmogus pats savo laisva valia gali pasirinkti, kam ir kaip jis linkęs tarnauti — gėriui ar blogiui. Ką mes begalvotumėme, galime surasti ir kitą versiją. Praktiškai samprotuodami, neišvengiamai prieiname ir štai prie ko: kad tas žemės tvarinys žmogus dar nemažai savyje turi to netobulumo ir jis tebėra vystymosi stadijoje.

Pasižvalgę aplinkui, lengvai galime matyti, kad visais laikais pasaulyje netrūko įvairiausių rafinuotų bandytų, žmogžudžių, išnaudotojų ir kitų skriaudikų be galo ir krašto. O kiek visur įvairiausių titulais besidangstantys neužtarnautos garbės troškęjų, iškilmingai ir plačiai vergijos pančiais tebežvanginančių tironų. Tai svetimų ir kitaip nei jie galvojančių tautų pavergėjai — melo, skundo, chaoso, skurdo, ir tikros mirties kitiems ne-

šėjai. Kuris gi iš daugiau samprotaujančių mums galėtų įrodyti, kad visa tai netiesa? Kas išdrįstų tvirtinti, kas pas žmogų nėra to žvėriškojo prado ir jis yra tobulas tvarinys?

Mūsų visa tauta tai matė, skaudžiai išgyveno ir dar šiandien tebekenčia nuo "žmogaus žvėries". Net XX-tojo amžiaus pabaigoje niekam nenusikaltę, nuoširdžios tautos vaikai, tebėra grubiai persekiojami, išjuokiami be atodairos prievartaujami. Gerai dar prisimename ir ką pasauliui parodė "žmogus žvėris", prisidengęs nacizmo vardu. Argi tai ne klasiškas žmogus, netobulumo-sužvėrėjimo pademonstravimas?

Matome dar ir kito, dar didesnio ir rafinuotesnio, plačiai tebesiaučiančio "žmogaus žvėries" užmačias, bekuriant "raudonąjį rojų" šioje žemėje. Skaudžiai išgyvenome savo tautos širdies — Vilniaus — mūsų kūno išplėšimą, kurį įvykdė artimas, net giliai religingas mūsų kaimynas lenkas. Pasirodo, kad ir religija toli gražu nesugebėjo iš žmogaus širdies pašalinti to žvėriškojo jausmo: skriausti, terioti, išnaudoti ir net žudyti už save silpnesnius.

Nenoromis peršasi tokia mintis: ar žmogus dar tinkamai neišsivystė, tebėra evoliucijos stadijoje, ar buvęs tobulai sukurtas — pereina į sužvėrėjimo stadiją?

Kas gi čia per kalbos, tu-las gal pasakys? Argi nėra įrodymo, kad visur aplink mus pilna gerų ir humaniškių žmonių, viskam pasiaukojančių, visiems padedančių, kitus neskriaudžiančių? Na taip, teisybė, nesakome kad nėra. Bet va, kažkodėl šį kartą panorą pakalbėti apie tuos neišsivysčiusius, arba atgal į sužvėrėjimą grįžtančius, kurių taipogi nemažai ir kurie savo elgesiu arba darbais, kai kieno akimis žiūrint — imponuoja.

• Ontarion Pramonės ir Turizmo Ministerija birželio 2-7 d.d. surengė etninės spaudos darbuotojų ekskursiją autobusu po šiaurinę Ontarion dalį. Lietuvių spaudai atstovavo V. MATULAITIS ir R. RUDAITYTĖ.

FLORIDA

KARALIŠKOS IŠKILMĖS

Sakoma, jog jau praėjo karalių galybė. St. Petersburgo Lietuvių Klube tačiau karaliai vainikuojami beveik kas metai. Štai ir šiemet karalių vainikavimo iškilmės įvyko kovo mėn. 13 d., kurias pravedė dr. B. Zelbiene. Esą iš gerosios laimės ji gavusi magišką lazdelę, kurią pamojus, klubo salė pavirto karališkąja sale, o pastatęs — karaliaus pilimi. Suskambėjus bokšte varpai, pabudo sargybiniai, maršalas, kancleris. Senieji karaliai Povilas ir Marta buvo geri ir duosnūs, tačiau "nesusilaikę įpėdinio" ir dėl to turėję užleisti sostą princui Juozapui ir princesei Emilijai. Didikai pavairino ceremonijas pašokdami mifnuetą, polonezą ir valsą. Šokiams vadovavo pats vyriausias

VESTUVĖS — Susituokė Edmundas GULBINAS ir Barbara MacPHERSON, Paulius LEDAS ir Jane FISHER.

--- ATSIVESK Į VILNIAUS PAVILJONĄ IR KITATAUČIUS DRAUGUS, SVEČIUS ---

dvaro baletmeisteris Simas. Iškilmių proga karališkoji pora klubui įteikė stambią auką.

Ta proga klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja naujam karaliui J. Jasevičiui, karalienei E. Mažuolienei, dr. B. Zelbienei, S. Velbasiui, seniesiems karaliams P. Balčiūnui ir M. Grigieniui, ir visiems prisidėjusiems prie šių iškilmių pasisėdimo.

TARPTAUTINIS FESTIVALIS įvykęs kovo mėn. 6-9 dienomis, Bayforto Centre, kur lietuviai pasirodė su meno paviljonu, virtuve ir dainomis ir šokiais, davė klubui apie \$ 4.000.00 pelno. Įvairiuose meno pasirodymuose, maisto paruošime, transportacijoje, budėjime paviljonuose ir įvairiose kito-

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įsteigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •

3830 BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel s.p.

1551 Bloor Street W, Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais kėlonių reikalais
betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškoni kviečia lietuvišką visuomenę atostogauti gražioje vasarvietėje Kennebunkporte, Maine.

Čia ideali vieta ir fiziniam ir dvasiniam poilsiui. Jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras, lietuviškas maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Atostogavimo sezonas — LIEPOS ir RUGPJŪČIO mėnesiai.

Informacijų ir rezervacijų reikalais kreiptis šiuo adresu: FRANCISCAN GUEST HOUSE, KENNEBUNKPORT ME., 04046, tel: /207/ 937-2011.

A + A

PRANUI KARKAI

po sunkios ligos mirus,

jo brolių žurnalista, visuomenininką ir bendradarbį Jona KARKA nuoširdžiai užjaučia —

NL REDAKCIJA
IR ADMINISTRACIJA

LIETUVIŲ NAMAI

• LN administracijoje šiuo metu dirba: vedėjas R. SRIBIŠKIS, buhalterė A. DARGYTĖ — BYSZKIEWICZ, A. SKILANDŽIŪNIENĖ, K. DAUNYS ir R. GRIGALIŪNAITĖ.

• J. STRAZDAS, buvęs LN valdybos pirmininkas, paaugojo \$ 200, LN kultūrinės veiklos reikalams.

• Tautybių Savaitė — KARANAS prasidės birželio 20 d. "VILNIAUS" paviljonas bus įrengtas Prisikėlimo parapijos patalpose. Atidarymas — birželio 20 d. penktadienį 6 v.v. Pasai gaunami iš anksto lietuvių centruose.

• Birželio 10-14 d.d. Halifaxe, N.S., vyko rytinės Kanados liuteronų sinodas, kuriame dalyvavo ir lietuvių klebonas.

• Gauja keletas egzempliorių naujos knygos apie Lietuvą anglų kalba "The Catholic Church, Dissent and Nationality". Jos autorius yra politinių mokslų profesorius JAV-se Vyta. Vardys. Knyga gražiai išleista, parašyta remiantis naujausiais duomenimis. Tai gera dovana kitiems. Kaina — \$ 10 / be persiuntimo/. Kreiptis šiuo adresu: V. MATULAITIS, 44 Longburne Dr., Apt. 506, Weston, Ont. M9R 2M7.

LIETUVIŲ NAMAI

• Karavano pasai parduodami LN raštinėje darbo valandomis ir sekmdienių popiečių metu.

• Šiais metais per pirmuosius penkis mėnesius buvo išmokėta organizacijų kultūrinei veiklai paremti \$866.56 ir salių nuomai apmokėti — \$ 4,566.00.

KANADOS ETNINĖS SPAUDOS FEDERACIJOS suvažiavimas įvyko gegužės 31 — birželio 1 d.d. Ottawoje. Jame Vilijus MATULAITIS buvo išrinktas vicepirmininku į centro valdybą. Valdyba, pirmininkaujama dr. J. Kirschbaumo, slovako, sudaryta iš torontiškių spaudos darbuotojų. Buvusiai valdybai pirmininkavo dr. Kage, montrealietis.

Suvažiavime priimtas pasiūlymas sudaryti sekretoriatą su nuolatiniu tarnautoju. Tai būtų įstaiga, kuri aptarnautų visą etninę spaudą atitinkama informacija ir rūpintųsi skelbimais. Kol kas vieningą etninės spaudos darbuotojų veiklą kliudo vienybės stoka: etninės spaudos vardu bando kalbėti net trys organizacijos, būtent, Kanados Etninės Spaudos Federacija, Žurnalistų Klubas ir naujai atsiradusi Etninės Spaudos Taryba.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPES SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTO) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

Vienintelis Kanadoje
 įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
 830 Main Street East
 L8M 1L6
 telefonas 544-7125

sukaupęs virš 14 mil. dol. kapitalą
 kviečia
 visus lietuvių pasinaudoti teikiama patarnavimais.

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 14 1/2%
santapus 11 1/2%	nekiln. turto pask. 15%
term. depozitus 1 m. 12%	Momokama gyvybės ir asm. paskolų draudimas
term. depozitus 3 m. 11 1/2%	Momokamas pilnas žemės patarnavimas
pensijų fondo 11 1/2%	Kapitalas — virš \$14,000,000.

Darbo valandos: pirmadienis — ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val.,
 penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val.
 Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

IEŠKOMA MOKYTOJŲ LIUANISTINEI MOKYKLAI

Vysk. Valančiaus Liuanistinė Mokykla ateinantiems mokslo metams, rugsėjo 20 — gegužės 16/31 — am šeštadieniui/reikalingi mokytojai.

Norintieji Liuanistinėje Mokykloje dirbti, prašomi pranešti Mokyklos vedėjui K. MILERIUI, 152 Kensington Ave. So. Hamilton, Ont. L8M 3H5, tel: 545-4058.

Pirmenybė bus duodama mokytojams, turintiems Ontario provincijos ir Lietuvos mokytojo cenzą. Hamiltono Miesto švietimo Taryba mokės profesinį atlyginimą.

Sekantais mokslo metais pradės pas mus veikti ir XI — tas liuanistinės mokyklos skyrius, duodantis gimnazijos įskaitas/Credits/. Norintieji tą skyrių lankyti jau dabar prašomi registruotis pas V. STANEVIČIENĘ, tel: 627-0624.

MOKYKLOS VEDĖJAS

SLA 72-OJI KUOPA VEIKIA

SLA 72 kuopos gegužinės ruošia ir loterijos bilietų platinimas vyksta sėkmingai. Gegužinės tikslas — įamžinti jaunuoio a. a. A. KALINAUSKO vardą Kanados Lietuvių Fonde. Jis, kaip žinoma, paimtas iš sovietų Raudonąją Armiją, susidegino Latvijoje 1976 m. rugpjūčio 10 dieną Gulbino mieste.

Velionis A. KALINAUSKAS iš pat jaunų dienų baisėjosi sovietinio komunizmo darbais okupuotoje Lietuvoje. Gimęs ir užaugęs sovietų okupuotoje Lietuvoje, nepasidavė vaidmainiškai propagandai. 1976 m. rugpjūčio 10 dieną, karių akivaizdoje, pasiteikęs tinkamam momentui, apsiplė benzinu ir padegęs savo rūbus, sušuko: "Žiūrėkite, kaip dega lietuvis patriotas. Už Lietuvą, už laisvę, už Dievą. O jums netarnausiu". Nuvežtą į ligoninę aplankė motina, kuriai tarė: "Mama, dovanok už viską, aš mirsiu...". Mirė rugpjūčio 11 dieną. Palaidotas Gulbino mieste. Po mėnesio buvo iškastas ir palaidotas Vilkaviškyje.

Jei sovietai nebūtų okupavę Lietuvos, žudę, trėmę, prievartavę nekaltus lietuvius, nei R. KALANTOS, nei A. KALINAUSKO tragedijų ir kitų nebūtų įvykę.

Lietuvos okupantai ima šmeižti ankstyvesnius SLA darbuotojus, o "Gimtas kraštas" kabinėjasi prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organo "Tėvynė", "Sandaros", "Draugo" ("Gimtas kraštas, 1979 m. lapkričio 15 d. Nr. 46).

Laisvajame pasaulyje gyveną lietuviai nepavargę kovoję už Lietuvai priklausančią laisvę tol, kol ji bus iškovota.

SLA 72 kuopos užsimojimą įamžinti a. a. A. KALINAUSKO vardą Kanados Lietuvių Fonde randa pritarimą ir iš visuomenės, kuri šiam tikslui ir aukų atsiuntė: A. KENSTAVIČIUS iš Hope B. C. atsiuntė \$25 su laiškeliu, kuriame pritaria SLA norą įamžinti A. KALINAUSKĄ.

Loterijai meno mėgėjas inž. St. ŠETKUS iš St. Catharines nupiešė gražų paveikslą ir paaukojo. Savanoriškūrijas A. PADOLSKIS iš Paris, Ont. taip pat pranešė, kad rengėjams per SLA gegužinę liepos 20 d. įteiks vertingą dovaną. Yra ir daugiau pasižadėjusių aukoti. Apie visus aukojusius geradarius bus paskelbta viešai. Kiekviena gauta auka ir geri atsiliepimai stiprina rengėjų ryžtą ir toliau dirbti.

Šiais metais Hamiltono

SLA 72 kuopa ne tik Kana-7 dos Lietuvių Fondui įneš dešimtą šimtinę ir du kartus tiek, per savo keliolikos metų veiklą yra paaukoję lietuviškiems kultūriniais ir politiniams reikalams.

Be abejo, didysis kreditas priklausio visuomenei, kuri remia šią veiklą medžiaginiais, ir lietuviškai spaudai, kuri talpi na korespondencijas kokiame tikslui yra ruošiamos SLA gegužinės.

SLA 72 kuopos vardu kviečiame geros valios lietuvių skaitlingai dalyvauti a. a. A. KALINAUSKO vardo įamžinimo ceremonijoje, kuri įvyks š. m. liepos 20 d. A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont. J. Šarapnickas SLA 72 kuopos pirmininkas

PENSININKAI SKELBIA KONKURSA

Hamilton'o Lietuvių Pensininkų Klubas skelbia konkursą novelėi parašyti.

Konkurso sąlygos:

1. Novelės tema — iš lietuvių pensininkų gyvenimo.
2. Rašinys turi būti gautas iki š. m. rugsėjo 15 dienos.
3. Kūrinėlis turi būti originalus, pasirašytas slapyvardė ir prie jo pridėta atskirame užklijuotame voke autoriaus pavardė ir pilnas adresas.
4. Už geriausią novelę autorui skiriama \$100.
5. Vertinimo komisija bus sudaryta vėliau.

Rašinius siųsti adresu: HI Pensininkų Klubas, P. O. Box 1045, Hamilton, Ont. L8N 3R4 Canada.

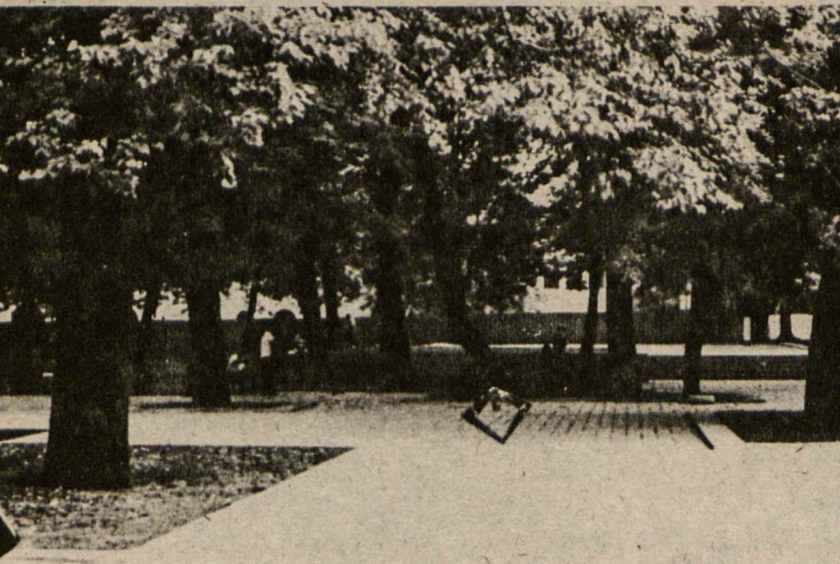
st. catharines

SLA VEIKLA

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. 278 kuopos narių metinis susirinkimas įvyko gegužės 28 d. 1980 m., kuriame buvo renkami šios kuopos valdomieji organai ir apkalbta tolimesnė kuopos veikla.

Susirinkimą atidarė p. k. A. Ališauskienė, paprašydama atsistojimų pagerbti mi-

KAUNO MIESTO SODO KAMPĖLIS, KUR SUSIDEGINO Romas KALANTA už LIETUVOS LAISVĘ. Toje vietoje dažnai randama uždegta žvakutė Jo atminimui.

rusius narius. Toliau, pagal dienotvarkę, buvo skaitomas praėjusio susirinkimo protokolas, kurį perskaitė nesant sekretoriui J. Girevičiui, K. Jonušas. Protokolas priimtas be pataisų.

Valdybos pirmininkė pranešė, kiek buvo kuopos susirinkimų ir V-bos posėdžių, kur daugiausia jie buvo. Išdininkas pranešė, kiek randasi kasoje pinigų. Finansų sekr. pranešė, kiek SLA Centrai pasiūsta nario mokesčio, kiek bankui daugiau primokėta ir koks valiutos skirtumas. Pagal Revizijos Komisijos aktą, Valdybos narių pranešimai buvo tvarkoje ir atitiko knygas. Toliau sekė SLA Centro ir kitų organizacijų gautų raštų skaitymas. Jų buvo keturi. Iš SLA Centro gautas specialus pranešimas ir sveikinimas naujos Valdybos. Iš ALTos gautas padėka ir sveikinimas, nes mūsų 278 kuopa pasveikino 39-į Amerikos Lietuvių Tarybos metinį suvažiavimą ir DEVINTĄJį AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ.

Po to sekė naujos V-bos rinkimai. Kadangi susirinkimas nariais nebuvo skaitlingas, bet darbingas, todėl V-ba perrinkta sena. Kas domėtusi SLA organizacija, ar norėtų į ją prisirašyti, prašoma kreiptis šiuo adresu: 7 Southwood Dr. St. Catharines, Ont. Tel. 934-5053.

Prieš baigiant pasitarta parengimo reikalui ir išrinktas asmuo tuo rūpintis. Gavęs gerus rezultatus, informuos SLA 278 kuopos V-bą, kuri apsvarsčius, padarys galutinį nutarimą. Taip ir buvo baigtas susirinkimas.

SLA Valdyba

chicago

PREZIDENTO ALEKSANDRO STULGINSKIO MINĖJIMAS

1980 m. gegužės mėnesio 4 dieną Chicagoje buvo iškilmingai paminėtas buv. Steigiamojo Seimo Pirmininkas, Lietuvos Respublikos Prezidentas, Sibiro Kankinys Aleksandras Stulginskis. Minėjimą sudarė dvi dalys — pamaldos ir akade-

P A D Ė K A
 Nuoširdžiai dėkoju ponioms: O. ČEČKAUSKIENEI, E. DALMOTIENEI už suruoštą man priešvestuvinę staigmeną ir visom poniom, kurios dalyvavo, prisidėjo darbu ir prie gražios dovanos.
 Jūsų nuoširdumas pasiliks mano širdyje visam laikui —
 Su pagarba —
 ALBINA KALAKAUSKIENE

mija. Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marguette Park, įvyko iškilmingos Mišios, kurias celebravo Jo Eks. Vyskupas Vincentas Brizgys kartu su 10 kunigų. Giedojo parapijos choras ir solistai Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. J. E. Vyskupas V. Brizgys pamokslė priminė garbingojo velionio Stulginskio pasiaukojimą Lietuvos valstybę atkuriant, ją organizuojant ir su dideliu pasišventimu jai vadovaujant, Steigiamojo Seimo pirmininko ir Valstybės Prezidento postuose. A. Stulginskis, kaip ir daugelis kitų Lietuvos valstybės vyrų, buvo ištremtas į Sibirą, kur vargas ir kančia truko net 15 metų. Pamaldų pabaigoje pilnutėlė bažnyčia sugiedojo Lietuvos Himną.

Antroji minėjimo dalis — akademija įvyko Jaunimo Centre, kurio didžiąją salę užpildė gausi Chicago lietuvių visuomenė. Scena buvo dailininko A. Valeškos meniškai papuošta. Akademiją atidarė Pedagoginio Lituanistikos Instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauškas. Programą pravedė PLI studentė Audra Kubiliūtė. Vietoje invokacijos maldą iš Sibiro maldaknygės paskaitė PLI studentė Neris Puplūtė. Tautiniais rūbais pasipuošusios mergaitės padėjo gėlių puokštes scenoje prie A. Stulginskio paveikslų. Muzikai — E. Sakadolskienė, B. Pakštas, L. Rimkus, L. Bichnevičius, V. Vaitkevičius pagrojo A. Vanagaičio "Maldą". Visi dalyviai sugiedojo Tautos Himną.

Apie A. Stulginskio gyvenimą ir atliktus darbus kalbėjo du prelegentai: Vytautas Vaitiekūnas tema "Lietuvos Respublikos Prezidentas Aleksandras Stulginskis" ir prof. Balys Vitkus "Aleksandras Stulginskis — Agronomas". V. Vaitiekūnas apibūdino Stulginskį kaip tvirtą įsitikinimų asmenį, kaip politiką, kuris vadovavosi krikščioniškosios demokratijos principais ir kaip didį Lietuvos Respublikos valstybininką. Aukštąsias valstybės prezidento pareigas Stulginskis atliko su dideliu rūpestingumu. Prof. B. Vitkus pažvelgė į Stulginskio, kaip agronomo veiklą. Įsigijęs Vokietijoje diplomuoto agronomo titulą Stulginskis 1913 metais grįžo į Lietuvą

ir gavo Trakų apskr. agronomo tarnybą. Pirmojo pasaulinio karo metu Vilniuje tvarkė stambų daržų ūkį, iš kurio gautus produktus teikė Šalpos Komiteto globojamiems moksleiviams ir prieglaudose vargstantiems seneliams. Vėliau dirbdamas politinį darbą Valstybės Taryboje, būdamas Steigiamojo Seimo pirmininku ir eidamas valstybės prezidento pareigas, o pirmojo ir antrojo Seimų kadencijose išrinktas Lietuvos prezidentu, Stulginskis nebeturėjo progos dirbti agronomo profesijoje. Tik baigęs prezidentavimą, trečiajam Seimui susirinkus, išvyko į šisigytą ūkį Žemaitijoje, kur pavyzdžingai ūkininkavo iki ištremimo į Sibirą.

Po paskaitų ir trumpos pertraukos meninę programą dalį atliko aukščiau minėti "Ragelių Trio" muzikai, pagrodami lietuviškų dainelių melodijas.

Pabaigai buvo parodytos skaidrės iš A. Stulginskio jaunystės, prezidentavimo, šeimos ir gyvenimo pavergetos Lietuvoje. Taip pat parodytas filmas iš prezidento Stulginskio paskutinio gimtadienio ir jo laidotuvių apelių. Skaidrės ir filmą paruošė Marija Smilgaitė. Sugiedota "Marija, Marija".

Minėjimą suruošė Pedagoginis Institutas, talkininkaujant sudarytam energingam komitetui.

Minėjimo metu daugelis įsigijo Prez. Stulginskio Atsiminimų knygą, kurią išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, paremtas A. Stulginskio dukters dr. Aldonos ir dr. Jono Juozevičių.

Knyga "Steigiamojo Seimo pirmininkas, Lietuvos Respublikos Prezidentas, Sibiro Kankinys ALEKSANDRAS STULGINSKIS — Atsiminimai" buvo parašyta okupuotoje Lietuvoje.

Knygos leidėjas yra Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Išeista 1980 m. 294 psl., iliustruota nuotraukomis. Kaina 12 dolerių.

LKDS Centro Komitetas prisideda prie knygos platinimo. Priimamai užsakymai. LKDS Skyrių Valdybos ir pavieniai asmenys užsakę 5 ir daugiau knygų, gauna 25% nuolaidą. Labai prašome iš anksto su užsakymu prisųstų pinigų už knygas.

/LKDS CK-40 Informacija/

\$1 kelnėms — pristatant ir atsiimant
365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
 7661-A-CENTRALE
 5e AVENUE, LaSalle 365-7146
 495-90e AVENUE,
 coin/ BAYNE, LaSalle 365-1143
 2955 ALLARD,
 Ville Emard 766-2667

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
 7725 George LaSalle
 Geriausias patarė... darbo stiklas stogadengys
 GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sažiningai ir prieinamomis kainomis. Skambinkite
364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA
 — MONUMENTS MANUFACTURER
 TODORO & BIGRAS LTD.
 6752 Sherbrooke Street East
 Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ISTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
 173 MAPLE BLVD
 CHATELAIN, Q. 10C
 728 VANDUN AVE
 VERDUN, Q. 10C
 TEL. 691-6763
 TEL. 767-9854
 MODERNIOS KORIJA

